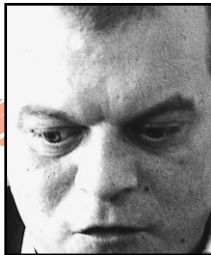

**Leuvense associatie
steeds vreemder: na
Kwal, nu ook Stal**
p. 4

**Yves Desmet over de
media: "Niet alles was
vroeger beter"**
p. 5

**Grøndahl in Veto: over
onoverkomelijke
problemen**
p. 12

DE POSTBODE BRENGT SLECHT NIEUWS VOOR VRIJE VERENIGING

KVHV verliest erkenning en subsidies

Tet Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond, beter bekend als het KVHV, wordt niet meer erkend door Loko, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. Dat werd vorige week beslist op de Algemene Vergadering van Kringraad.

Kringraad, een geleding van Loko, mag elk jaar subsidies uitdelen aan Leuvense vrije studentenverenigingen. Die subsidies worden natuurlijk niet aan eender wie gegeven, er worden bepaalde criteria gehanteerd. Zo moeten de verenigingen bijdragen tot de maatschappelijke vorming van studenten en de mensenrechten erkennen.

OMSTREDEN

De erkenning van het KVHV is geweigerd op grond van het criterium van de ledenwerving. Dat stelt dat studenten een volledig vrije keuze moeten hebben om al dan niet lid te worden van de vereniging. Het KVHV gebruikt al geruime tijd een omstreden systeem om leden te werven: bij alle eerstejaarstudenten komt de postbode — op een weekdag, als de studenten in Leuven zijn — langs met een overschrijvingsformulier waarop een vage boodschap staat als "studenten Leuven". Vele ouders denken dat het gaat om een belangrijk document van de universiteit en betalen nietsvermoedend wat hen gevraagd wordt. Zo worden veel studenten tegen hun wil lid van het KVHV. Regelmatig rijst er dan ook protest tegen deze manier van ledenwerving. Bovendien werd er voor de afgelopen erkenningsprocedure een bezwaarschrift tegen de erkenning van het KVHV ingediend.

KEELGAT

Het is niet de eerste keer dat de erkenning van het KVHV betwist wordt: vorig jaar was er ook al een bezwaarschrift ingediend. Toen werd het KVHV erkend op voorwaarde dat het in het vervolg eerst een brief zou sturen waarin duidelijk wordt vermeld wat het KVHV is en dat betalen niet verplicht is. Dat is dit jaar gebeurd, maar de brief is bij vele mensen ergens in oktober toegekomen, terwijl de postbode pas veel later kwam. Dat is waarschijnlijk in het verkeerde keelgat van de fakulteitskringen geschoten, met als gevolg het verlies van de erkenning en dus ook van de subsidies voor het KVHV. Op de vorige vergadering van Kringraad werd ook

K4-kayakwedstrijd p. 6

gevraagd vanwaar het KVHV de adressenlijst haalt. Filip De Cauwer, preses van het KVHV, kon hier echter niet op antwoorden.

Vorig jaar kreeg het KVHV nog voor 517 euro subsidies; de totale inkomsten van dat jaar bedroegen 2.240 euro. Dit jaar zal het KVHV het dus moeten stellen met een budget dat meer dan twintig procent kleiner is, een zware financiële klap wellicht. Een hoger beroep bij de Raad voor Studentenvoorzieningen staat echter open. Het "Vlaams, katholiek en studentikoos" gedachtengoed krijgt het iets moeilijker.

Laurens De Koster

En verder in Veto...

Leuven veroverd de wereld. Zoveel is duidelijk. Dankzij het Coimbra-bondgenootschap (p. 3) en de studentenraden van de Leuvense associatie (p. 4) zetten we de opmars verder. Voor onze strategie gingen we ook te rade bij Pim Fortuyn (p. 7) en Fidel Castro (p. 11). Zelfs een schrijver uit Scandinavië (p. 12) maakt deel uit van ons verzet. Let op, Bush, het Midden-Oosten (p. 8-9) is maar klein bier bij wat Leuven zal veroorzaken.

Mosaic zoekt identiteit

De studenten van de Mosaicgroep hebben vorige week in Leuven enkele belangrijke beslissingen genomen. Ze deden dit in de rand van de samenkomst van de Coimbragroep, het netwerk van de klassieke Europese universiteiten. Naast Leuven's bier stond vooral een discussie over de eigen werking op het programma.

Mosaic staat voluit voor *Meeting Of Students Aiming at the Integration of the Coimbra group*. Aangezien de KU Leuven tot de Coimbragroep behoort, is ook de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) lid van Mosaic. Tijdens de jaarlijkse General Meeting werden de werking en de toekomst van Mosaic grondig onder de loep genomen, waarna de nodige konklusies werden getrokken. Om het voortbestaan te garanderen, moeten enkele drastische wijzigingen worden doorgevoerd.

De vergaderingen waren in de ogen van de studenten zeer positief. Zowel Coimbra als Mosaic hebben de kans gekregen hun visie te uiten. "Mosaic heeft niet goed gewerkt in het verleden," vertelt Helen Evans uit Cambridge. "Er is veel tijd en geld in gestopt, maar het heeft niet veel opgeleverd. We hebben veel fun gehad, wat natuurlijk goed is, maar niet genoeg." Mosaic bekend dus dat hun werking niet optimaal was. Toch zijn ze van mening dat de schuld ook voor een deel bij de Coimbragroep ligt.

Haakon Soenstebø uit Noorwegen legt uit waarom: "Coimbra heeft Mosaic ervan beschuldigd niet veel nuttigs te doen met de fondsen. Ze hebben zelfs ons bestaan in vraag gesteld. Wij hebben daar antwoorden op proberen te geven: langs de ene kant verwachten ze dat we iets doen, maar langs de andere kant geven ze ons geen informatie over waar zij mee bezig zijn. Dit stoort ons: een nauwer contact is dan ook noodzakelijk in de toekomst."

Ook Kati Virolainen uit Finland denkt er zo over: "Coimbra zegt geen fondsen meer te zullen verschaffen als het zo slecht blijft gaan, maar we kunnen het moeilijk goed doen als we geen vertegenwoordiging in Coimbra hebben. Ik begrijp zelf niet hoe een organisatie als Coimbra kan bestaan zonder studentenvertegenwoordiging."

Na de General Meeting werd een strategieplan voor Mosaic opgesteld, dat positief werd ontvangen door Coimbra. Mosaic mag jaarlijks een Organising Student Body (OSB) aanwijzen om één conferentie te houden. Coimbra van zijn kant zal het OSB sponsoren en begeleiding geven bij financiële zaken. Bovendien zullen de verslagen van de General Assembly van Coimbra vóór de jaarlijkse meeting aan het OSB worden overhandigd.

Heleen Dom

Lees meer op pagina 3.

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groept.be

Ingenieurs

De studenten burgerlijk ingenieur en bio-ingenieur pleiten voor het behoud van verschil in titulatuur voor de huidige ir.- en ing.-diplomas (Veto 21, 15 april 2002). Ze vrezen dat dit verschil zal wegvallen in de nieuwe bachelor-masterstructuur. De argumenten om dit verschil te bewaren halen ze uit de specifieke karakteristieken en het profiel van elk van de opleidingen.

Ik zal zeker niet beweren dat beide types opleiding hetzelfde profiel hebben, maar een verschil in titulatuur dekt niet altijd de lading. Als men kijkt naar het 'gevreesde' Angelsaksische model, dan blijkt dat heel wat ingenieursopleidingen dezelfde titel afleveren. Nochtans is er een groot verschil in kwaliteit tussen bijvoorbeeld een ingenieursopleiding aan prestigieuze universiteiten zoals M.I.T., Caltech, Stanford, of de Ivy League universiteiten enerzijds, en het eerste het beste Community College om de hoek anderzijds. De kwaliteit en profiel van je diploma wordt afgemeten aan de instelling waar je vandaan komt, niet aan de titel van je diploma. Een bedrijf dat de rekrutering van nieuwe werknemers au sérieux neemt, weet dat.

Het is duidelijk dat we in Europa in dezelfde richting evolueren, zeker met de nieuwe bachelor-masterstructuur, en dat is een goede zaak. De facto is dit al zo in Vlaanderen. Sommige universiteiten en hogescholen hebben nu eenmaal een betere reputatie voor kwaliteit dan anderen. De strijd over behoud van een verschil in titulatuur is dan ook een achterhoedegevecht.

Prof.dr.ir. Philip Dutré
Departement
Computerwetenschappen

VTK-revue

Ik studeer burgerlijk ingenieur-architect en heb meegedanst in de revue van VTK. Eerlijk gezegd zijn wij nogal verontwaardigd over het artikel over de VTK-revue (Veto 21, 15 april 2002).

Het mag dan zo zijn dat de "gelijke kansen" in onze maatschappij toch nog niet zo gelijk zijn, en misschien in ons latere beroepsleven — laten we hopen van niet — ook, maar aan onze fakulteit eerlijk waar nog weinig van gemerkt.

De auteur schrijft dat ze niet zozeer kritiek geeft op de revue, maar wel rechtstreeks op de meisjes die eraan meegedaan hebben. "Het verbaast me niet dat dit het beeld is dat de burgiemeisjes van zichzelf aan het publiek kwijt willen." Gelooft u dit nu zelf?

Ik dans heel graag en wij hebben een heel jaar gerepeteerd hiervoor. Dat was heel plezant. Ik heb zo de indruk dat u nooit danslessen hebt gevolgd, of een zusje hebt dat danst of zo, want dan had u al eens een dansoptreden meegemaakt en u niet zo

gestoord aan de "korte rokjes" en maillots. Er was trouwens maar één liedje met korte rokjes. Het oorspronkelijke idee was daarvoor trouwens om van die witte "imec"-pakken aan te doen, heel breed, maar weet de auteur waarom dat werd afgekeurd? Omdat je daarin de bewegingen niet zo goed kan zien. Dat is de reden en waarom dansers nu eenmaal maillots of lichte kleding dragen. Om je goed te kunnen bewegen en opdat de bewegingen goed zouden uitkomen. En dus niet om ons als lustobject voor te doen. Alstublieft zeg.

Bij de archi's zijn er 50% meisjes en 50% jongens en u moet niet denken dat wij per se een minirok en een dekolleté moeten aandoen om door onze mannelijke collega's geapprecieerd te worden. U schrijft zelfs dat wij worden bekeken als "manwijven". Wel ja, ik weet niet welke richting u doet, en daar beschrijven ze ons blijkbaar als manwijven, maar ik heb in mijn omgeving dat nog niemand — geen burgie of archi — dat horen doen.

Ik wilde ook nog even opmerken dat Mieke Branders niet eens professor is. Ze is een monitor. Er zijn inderdaad weinig vrouwelijke professoren aan onze fakulteit. Dit komt misschien ook omdat vijftwintigjarige geen professor worden. Hiervoor heeft het fakultair bestuur dan ook al de werkgroep gelijke kansen opgericht onder leiding van Prof. Sabine Van Huffel en Prof. Jos Vander Sloten. Ik kan u trouwens zeggen dat we bij de assistenten en monitoren meer vrouwen mogen tellen. (Indien u meer wil weten hierover zie Ir.reël 3 februari-maart 2002 of www.vtk.be/sociaal.)

U lijkt mij degene die nog met heel oubollige stereotiepe beelden zit. U had duidelijk al vooraf deze ideeën en hebt dan maar eventjes de revue daar naar geïnterpreteerd. Uw "case study" is toch wel overduidelijk bij het haar getrokken. U wilde gewoon uw eigen frustraties als vrouw in deze wereld even kwijt en hebt die dan maar gespiegeld op ons.

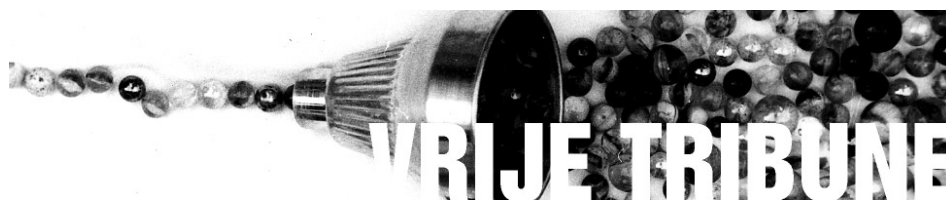
Tot slot wilde ik nog even een opmerking maken over de foto. U bent duidelijk de laatste avond komen kijken. Dan worden er grapjes uitgehaald met de acteurs. K3 bijvoorbeeld hoorde helemaal niet in het script. Deze drie meisjes hadden ooit eens K3 nagedaan op een playbackshow in de fakbar en deden dit nu nog eens opnieuw voor de fun. Inderdaad: voor de fun. U denkt toch niet dat wij over onszelf zo'n dwaas beeld hebben.

Een mens mag zich toch amuseren. En een vrouw toch ook hoop ik.

**Liesbeth Vanderschuuren, eerste kan
burgerlijk ingenieur-architect**

Antwoord van de redactie:

In het artikel stond eigenlijk "Het verbaast me dat dit het beeld is dat de burgiemeisjes van zichzelf aan het publiek kwijt willen." Het woordje 'niet' dat de schrijfster van de lezersbrief verkeerdelijk in haar sitaat opneemt, zorgt natuurlijk voor een volledig andere interpretatie van deze zin.

Io Vivant

De politieke partij Vivant sponsort een kandidaat-presidium van VTK. Dat het sponsorbedrag door haar kleur en grootteorde de verkiezingen zal beïnvloeden, is duidelijk. Dit heeft ook de verkiezingscontrolekommissie (VKK), voorgezeten door de huidige VTK-preses, ingezien. Zij verkoos nochtans niet in te grijpen en 'de student' zelf te laten beslissen en de discussie uit te lokken. Op haar uitdaging wordt hier dan ook ingegaan. Deze tekst is gebaseerd op gesprekken met een voorname vertegenwoordiger van de gesponsorde ploeg, medeburgies en een filosoof.

Stel: je bent kandidaat-preses en je gaat op zoek naar sponsors om je ploegkas te spijzen. Wie schrijf je dan aan? Bedrijven natuurlijk. Voor een som geld bied je een plaatsje voor hun logo aan op je T-shirt. Gaan ze op je aanbod in?

Of je pakt het eens anders aan. Je zoekt nieuwe potentiële sponsors. En ja, je vindt er één. Maar wat voor één? Het hoofd en naam van een politieke partij. Maar daarnaast ook bedrijfsleider. Zijn aas? Een som geld. Echter, niet de bedrijfsnaam, maar het partijlogo zal je T-shirt sieren. Nu zijn de rollen omgedraaid. Ga jij op zijn aanbod in?

"Ah ja natuurlijk," denk je. "Het is toch maar geld, en met dat geld kunnen we vaten kopen en uitdelen en populair zijn en de verkiezingen winnen en met ons ploegske zorgen voor de archies en burgies en ikke preses worden." Maar er komen toch vragen binnen je eigen ploeg. "Kunnen we ons eigenlijk wel laten sponsoren door een ideologie?" Je ploeg voelt dus aan dat er iets wringt.

Maar, je oplossing is nochtans nabij. Een lid van de ploeg zegt dat de ploeg zich distantieert van de ideologie van de partij. Net zoals de ploeg zich zou kunnen distantieëren van het produkt van klassieke, kommersiële sponsors. Hoe distantieert ze zich dan van de partijgedachte? Gewoon door te verkondigen dat ze afstand doet van de partijgedachte? Nogal hypokriet als je het logo ervan draagt. George Bush in Greenpeace outfit.

Of, je stelt het voor dat je ploeg zich neutraal opstelt ten opzichte van de sponsorende ideologie. Je zou het logo op je T-shirt kunnen beschouwen als een portie letters zonder inhoud. "Want," kan je opperen, "je kan je evenzeer neutraal opstellen tegenover de bedrijfspolitiek van een sponsorend bedrijf." Maar jouw eigen opstelling tegenover een bedrijfspolitiek is nochtans vanuit het oogpunt van

de sponsor en diegene die de sponsoring waarneemt sekundair. Het gaat hem in de eerste plaats om het kommersieel produkt dat je aan de man brengt via je publicitaire ruimte. Niet om de bedrijfsideologie. Tiger Woods verkoopt in de eerste plaats Nike, niet de politiek van Nike ten overstaan van zijn onderaannemers. Bij ideologische sponsoring gaat het ook om haar produkt dat je uitdraagt, maar het produkt is hier een ideologie. En daartegenover kan je niet neutraal staan. Het lijkt tenminste dat je er niet neutraal tegenover staat. En je veruiterlijk verradert dat je geen moeite doet om je neutraliteit aan te geven: een link op je website en het logo op je T-shirt.

En er is meer. Je kan inderdaad proberen het ideologisch logo louter voor te stellen als een opvulling van publicitaire ruimte en letters zonder inhoud. Maar we verwachten promotie aan te treffen via de voor haar voorziene kanalen. Een goed voorbeeld hiervan is het verschil dat er bestaat tussen reclameblokken en uitzendingen voor derden. We verwachten geen ideologische promotie in het reclameblok voor het radionieuws. We verwachten geen ideologische promotie op een verkiezingsploeg-T-shirt, maar het is wel de bedoeling van de sponsor om ze als dusdanig te laten overkomen.

Het houdt dan ook geen steek dat je sponsoring van het Vlaams Blok zou weigeren. Want waarom dan? Dat geeft duidelijk aan dat jullie zelf het karakter van jullie publicitaire ruimte inzien. Namelijk in de verste verte geen uitzending voor derden, waarin het Vlaams Blok trouwens wel aan bod komt.

Al bij al draait het maar om één ding: geld om te zuipen en te feesten tijdens de kiesweek. Maar, bijna drieduizend euro is bijzonder veel geld voor een burgie-verkiezingsploeg. Vorig jaar, toen het goed ging, gaf de belangrijkste sponsor vijftigduizend frank (iets minder dan 1.250 euro dus) aan de enige verkiezingsploeg. En dit jaar gaat het nog slechter met het vinden van sponsors.

Is het dat dan wat we mogen verwachten van de burgie (vertegenwoordiger) van morgen? Als het even moeilijker gaat om financiering te vinden je principes over boord gooien om toch aan de macht te komen?

**Pol Hermans, laatstejaargestudent
burgerlijk ingenieur**

FOKKE & SUKKE VOEREN EEN POLITIEKE DISCUSSIE

**MAAR FORTUYN IS EEN
KNOR, MAN! DAAR KUN
JE TOCH NIET OP STEMMEN!!**

www.foksuk.nl

AANBIEDING VAN DE MAAND

IBM

Prijs ganse set: **€ 350,-** (14.119,- €)

Pentium 166 Mhz MMX
 Ram : 32 MB CD 52 sp.
 Harddisk : 1.2 Giga
 Scherm : SVGA 15"
 Soundkaart, speakers,
 PS/2 klavier, muis
 Garantie: 6 maanden

De ideale computer voor alle dagelijks werk

RecuPC vzw. Oude Diestsestwg.3 Kessel-Lo tel. 016.26.13.49
 (kruising Martelarenlaan - Diestsestwg) open: di - zat. doorl. van 10 - 17 uur.

Welles-nietes tussen ingenieurs

The aloude strijd tussen de burgerlijk en industrieel ingenieurs in Vlaanderen laait sinds kort opnieuw op. Diskussiepunt ditmaal is het het feit dat de burgies liever niet willen dat hun industriële collega's dezelfde titulatuur gebruiken.

Dat de burgerlijk en industrieel ingenieurs het niet altijd even goed met elkaar kunnen vinden, is geen publiek geheim. De Bolognahervormingen, die moeten leiden tot de harmonisering van het Europese hoger onderwijs, zorgen nu voor een nieuwe discussie bij de ingenieurs. Alle opleidingen evolueren immers naar een bachelor-master systeem. Vandaag nog mogen afgestudeerde burgerlijk ingenieurs en bio-ingenieurs 'ir.' voor hun naam plaatsen en de industrieel ingenieurs 'ing.'. In de toekomst, zoals bepaald werd in de tweede versie van het voorontwerp van het dekreet, mogen beide opleidingen de titel 'master in science' (MSc) achter hun naam plaatsen. Rond deze titulatuur draait de ganse discussie.

In een opiniestuk van LBK en VTK, de Leuvense fakulteitskringen van de studenten bio-ingenieur en burgerlijk ingenieur, die vorige week in Veto verscheen, wordt de titel 'master in science' door deze twee universitaire opleidingen geclaimd. Hun argumentatie hierbij is dat "kwaliteit en eigenheid een naam verdienen". Zij vrezen dat de hervormingen van het hoger onderwijs "de rijkdom aan ingenieursopleidingen in het gedrang zullen brengen". Het profiel van industrieel en burgerlijk ingenieur zal vervagen en "harmonisering zal leiden tot vervlakkings". Ook op de arbeidsmarkt — waarschijnlijk vooral die van de burgies — is de vervaging van het onderscheid tussen burgerlijk en industrieel ingenieur geen goede zaak.

De beroepsvereniging van de industrieel ingenieurs, de Vlaamse Ingenieurskamer (VIK) beschouwt deze afwijking als een ernstige diskriminatie van de industrieel ingenieurs. Volgens de VIK maakt de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging (K VIV), de beroepsvereniging van de academische ingenieurs, de interpretatiefout dat het adjektief 'science' zou te maken hebben met het universitair karakter van de opleiding. In de Angelsaksische landen verwijst deze toevoeging niet naar de beroepsgerichte of academische oriëntatie van de opleiding, maar wel naar de eksakte wetenschappen eigen aan de studie van ingenieur.

RESPEKT

Als argument dat de opleiding industrieel ingenieur van evenwaardige kwaliteit is, brengt de VIK een studie aan die de opleidingen tot ingenieur in de landen van de Europese Unie belicht. Ief Leroy, regionaal jongeren voorzitter van VIK Leuven-Hageland: "Deze studie, uitgevoerd in opdracht van het VIK, laat zien dat het opleidingsnivo van de Vlaamse industrieel ingenieurs in alle landen erkend wordt met de titel van 'master in science'. Uit deze studie blijkt eveneens dat de kwaliteit van van de opleiding van industrieel ingenieur in Vlaanderen het hoogst aangeschreven staat binnen de Europese Unie."

Leroy: "Wij gaan niet ontkennen dat beide types ingenieursopleidingen verschillen van nivo, maar ze zijn wel complementair aan elkaar. Een andere reden waarom wij zo fel protesteren, is dat steeds vaker buitenlandse multinationals ingenieurs aanwerven op de Belgische arbeidsmarkt. Hierbij speelt de titulatuur een belangrijke rol. Bij het weglaten van 'MSc' worden de industrieel ingenieurs beschouwd als graduaat. Daarnaast denk ik dat deze discussie een achterhoedegevecht is van VIK en K VIV. Misschien is het ook wel zo dat de

burgerlijk ingenieurs nu in paniek slaan omdat ze nu plotseling inzien dat ze de trein gemist hebben."

Rector Oosterlinck — zelf industrieel én burgerlijk ingenieur van opleiding — liet vorige week verstaan dat, indien de profielen verschillend blijven ook de titulatuur verschillend moet blijven. Oosterlinck: "Anderzijds moet het duidelijk zijn dat de opleiding industrieel ingenieur zich eigenlijk op universitair nivo bevindt. Op dit moment zou ik echter liever geen olie op het vuur gooien, eerst moeten we de beroepsorganisaties samenbrengen met de instellingshoofden."

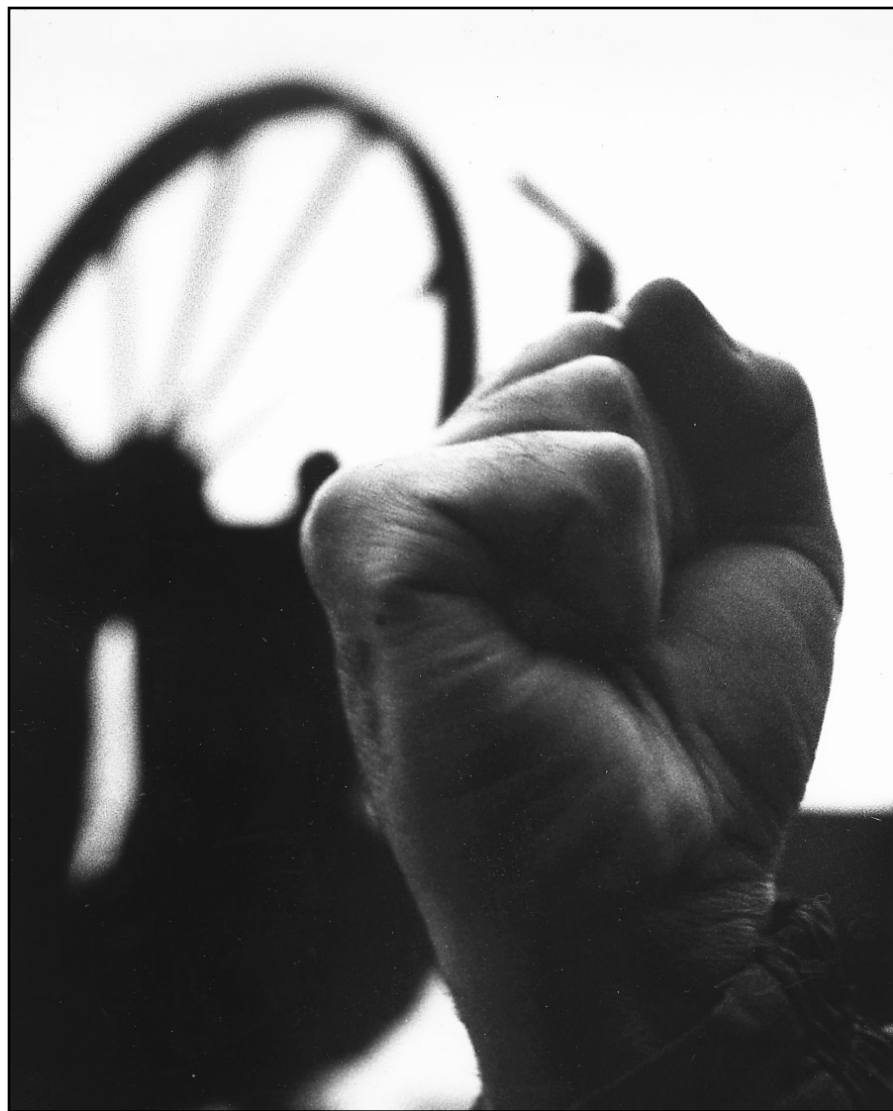
Als oplossing ijvert de VIK ervoor om voor beide ingenieurstipes de titulatuur 'ir.' of 'ing.' voor de naam te behouden en 'MSc' na de naam te plaatsen. Zo blijft het onderscheid tussen beide ingenieurstipes behouden en worden beide met evenveel respect behandeld.

Pittig detail bij deze ganse affaire is dat de VIK op 30 april haar tweede 'Nacht van de ingenieur' organiseert, en zich zo profileert als dé belangenvereniging van alle ingenieurs. Het concept van deze avond is ingenieurs in spe op een informele manier in contact te brengen met de bedrijfswereld.

VTK en LBK pakken binnenkort nog uit met een nieuwe eisenbundel, om hun protest kracht bij te zetten bij de minister van onderwijs.

Kris Malefaso

Foto: archief

COIMBRA EN MOSAIC VERBETEREN WERKING

Leuven haalt vriendschapsbanden aan

Tet gebeurt niet iedere week dat het kruim van de Europese academische wereld zich in Leuven ophoudt. De universiteiten van de Coimbragroep, en met in hun zog de studentenorganisaties van Mosaic, hadden nochtans heel wat te bespreken, zowel over de evoluties die op hun afkomen, als over het bestaan van de groep zelf.

De Coimbragroep verenigt een aantal oude Europese universiteiten die niet in een hoofdstad gelegen zijn. Ze heeft tot doel de samenwerking tussen de instellingen vlotter te laten verlopen, zoals op het vlak van de mobiliteit van studenten en docenten. Er wordt ook aan informatieuitwisseling gedaan. Daarnaast vormt Coimbra uiteraard ook een soort *old boys* netwerk van Europese rectoren die strategische verbanden sluiten om druk uit te oefenen op de diverse overheden die bevoegd zijn voor hoger onderwijs. André Oosterlinck mag zich overigens sinds vorige week voor een jaar voorzitter van de Coimbragroep noemen.

Ondanks de goede verstandhouding tussen de leden, kwam Coimbra de laatste jaren voor de vraag te staan wat haar rol is nu de Bolognaverkleding tot harmonisering zal leiden van alle Europese instellingen van hoger onderwijs. Is het dan nog nuttig om met een bijzondere groep aparte initiatieven te ontwikkelen? Om dit soort vragen te beantwoorden werd een sterktezwakte-analyse voorgesteld in Leuven. Eveneens werd een interessant programma voorzien over het gebruik van nieuwe informatie- en kommunikatietechnologieën in het hoger onderwijs.

Professor Luc Delbeke, directeur van de dienst Internationale Relaties, kijkt tevreden terug op de bijeenkomst. "De

konklusies van de sterktezwakte-analyse werden aanvaard," zegt Delbeke, "Het is nu aan het leidende *steering committee* om een *mission statement* op te stellen dat kan worden voorgelegd aan de volgende vergadering. Zelf denk ik dat Coimbra nog steeds zeer nuttig is om bijvoorbeeld gezamenlijke opleidingsprogramma's in te richten. Ik denk bijvoorbeeld aan het soort samenwerking dat we hebben met Eindhoven voor de burgerlijk ingenieurs. Voorlopig moeten we dit wel doen via bi-diplomering, dus dat men van twee universiteiten tegelijkertijd een getuigschrift krijgt, maar hopelijk laat de wetgeving *joint degrees* toe."

Daarnaast werd op de bijeenkomst ook gesproken over hoe akkreditering — dit is het proces waarbij een onafhankelijk orgaan de kwaliteit van opleidingen vaststelt — invloed zal hebben op het hoger onderwijs in Europa. Immers, de criteria die worden gehanteerd zullen richtinggevend zijn voor de universiteiten en zullen ook dienen als voorwaarde voor financiering.

De representatieve studentenkoepels van de Coimbra-universiteiten zijn verzameld in Mosaic. Zij hebben op zich uiteraard geen invloed op wie er toetreedt tot Coimbra, zoals de universiteit van Lyon dit vorige week deed. Student Michiel Kupens van de universiteit van Groningen staat wel achter de selectie: "Ze zorgt ervoor dat je een zekere elite van universiteiten krijgt, namelijk de klassieke. Dat ze zo oud zijn, verbindt deze universiteiten en geeft hen een meerwaarde."

Kati Virolainen uit Finland kijkt dan weer verbaasd wanneer we de term 'elite-groep' gebruiken: "Ik zie het niet als een elitegroep. Onze universiteit is niet eens zo oud. Persoonlijk vind ik het goed dat een aantal universiteiten kunnen samenkomen en een netwerk vormen, het is ook normaal dat ze dat doen. Daarom voel ik mij niet

gemakkelijk bij zo'n etiket."

De meeste leden van Mosaic zien hun organisatie vooral als een alternatief, naast andere organisaties, om studenten op de hoogte te houden van wat er zoal gaande is in de Europese universiteiten. Het belangrijkste is dat er een bilateraal contact is en dat de mensen het netwerk gebruiken, dat *in se* een informatienetwerk is. "Op deze manier kunnen ook studenten hun mening over belangrijke beslissingen geven," zegt Michiel. "Op dit moment buigen we ons bijvoorbeeld over de opvolging van het Bolognaproces en ICT in het hoger onderwijs." Ook de studentenuitwisselingen zijn volgens hem belangrijk: "Het is hartstikke gezellig om mensen uit andere landen en kulturen te ontmoeten en te kijken of ze vergelijkbaar werken."

Om de inbreng van Mosaic in Coimbra te verbeteren wordt overwogen om ieder jaar een General Meeting te organiseren, waar studentenvertegenwoordigers van al de universiteiten naartoe kunnen komen om te discussiëren over de kwesties van dat moment. Kati is alvast entoesiast: "Door over de dingen te praten waarover zij praten, zullen we Coimbra schaduwten."

Helen vertelt ons dat de Coimbragroep wel enkele voorwaarden stelt: "Het moet een grote meeting worden, waar veel volk op afkomt. Bovendien moeten de deelnemers op voorhand uitgebreid geïnformeerd worden over de inhoud, zodat men ter plaatse efficiënt te werk kan gaan. Daarnaast mag het niet teveel kosten. Men heeft in het verleden duizenden euro's uitgegeven om een handvol studenten door Europa te laten trekken. Dit wil men in de toekomst vermijden."

Heleen Dom
Thomas Leys

www.mosaic.st
www.aly.be/coimbra-group

In de stal van de kwal

In het hele associatiegebeuren kunnen de studenten niet zomaar langs de zijlijn blijven staan. Nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de studentenraden van universiteiten en hogescholen zijn daarom noodzakelijk. Vorige week kwamen studentenvertegenwoordigers van de Leuvense associatie voor de tweede keer samen, ditmaal in Leuven.

Het hoger onderwijslandschap in Vlaanderen wordt momenteel grondig hertekend. Instellingen zijn verplicht zich te groeperen in een zogenaamde associatie, een samenwerking waarbij een universiteit verschillende hogescholen rond zich verzamelt. De KU Leuven heeft zich in het associatieproces duidelijk kunnen profileren. Door zowat alle katholieke hogescholen rond zich te verzamelen is de Leuvense associatie met voorsprong de grootste van Vlaanderen.

Nu de kaarten van de meeste instellingen op tafel liggen — slechts twee hogescholen moeten hun keuze nog maken, Groep T en Sint Lucas — is men volop aan het nadenken over de invulling van de associaties. Ook de studenten willen in het bestuur van de associatie hun inbreng hebben en trachten zich momenteel te organiseren.

In december vond een eerste, aftastende ontmoeting plaats in Brussel met de verschillende studentenraden van de Leuvense associatie. Uit deze samenkomst bleek onder andere dat de manier waarop studentenparticipatie aan de verschillende instellingen wordt georganiseerd, zeer divers is. Deze faktor maakt het studentenoverleg zeker niet gemakkelijker, maar toch hoopt men dat de kruisbestuiving tussen studenten van universiteit en hogescholen tot een konstruktieve bijdrage in het hele debat kan leiden. In de bespreking van de belangrijke dossiers op het nivo van de associatie, zoals het op elkaar afstemmen van opleidingen en het slaan van bruggen tussen unief en hogescholen, zouden de studenten een rechtmatige plaats moeten krijgen. Op die eerste vergadering protesteerden de studenten ook tegen het feit dat sociale voorzieningen tot de verplichte opdrachten van de associatie zouden behoren. Schaalvoor-

delen, die voortspruiten uit een regionale samenwerking, moeten blijvend benut worden. Deze idee werd intussen overgenomen door minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten.

Vorige week discussieerden de studentenvertegenwoordigers hoofdzakelijk over de manier waarop de nieuwe vorm van studentenoverleg en -inspraak concreet zal ingevuld worden. Het voorontwerp voor het nieuwe dekreet op het hoger onderwijs stelt dat de beheerstructuur en de samenstelling

een al een grote toegeving van de instellingen.

Welke inspraak de studenten krijgen in de Leuvense associatie, is voorlopig nog onduidelijk. Rector Oosterlinck, kort aanwezig op de vergadering van de studenten, liet alvast verstaan dat hij een vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur wel ziet zitten. "We moeten hoe dan ook zoeken naar een goed systeem van vertegenwoordiging, een systeem dat natuurlijk ook werkbaar moet blijven. Daarom vind ik studentenvertegenwoordiging in de

Leuvense associatie al nadenken over de manier waarop ze zich zullen organiseren. De studentenvertegenwoordigers van de verschillende instellingen zouden meermaals per jaar moeten samenkomen in een algemene vergadering. Bedoeling is twee studenten te verkiezen — een universiteitstudent en een hogeschoolstudent — die dan in het 'associatieorgaan' zouden zetelen.

Over een aantal aspecten van de samenwerking werd nog geen overeenstemming bereikt. Zo staat onder andere het aantal stemmen per studentenraad, de mate van samenwerking met de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) en het voorzitterschap van het studentenoverleg nog ter discussie. Ook moet de boreling nog een naam krijgen. Op de vergadering werd alvast de naam "Stal" (Studentenoverleg associatie Leuven) gesuggereerd, naar analogie van de "Kwal" (Kwaliteitsvolle associatie Leuven), een term waarmee de studenten informeel de associatie benoemen.

Met het nieuwe overleg maken de studenten alvast een duidelijk statement. Ze willen zich niet langs de kant laten drummen in het hele associatiegebeuren. Zelfs al is de concrete invulling van de associatie nog niet gerealiseerd, nu al anticiperen de studenten met het nieuwe overleg op wat de nabije toekomst zal brengen. De studenten hopen dan ook dat hun inspanningen erkend zullen worden, en dat reële studenteninspraak op het nivo van de associatie zal worden gegarandeerd.

Tijl Vereenooghe

Foto: Tijl Vereenooghe

van de beheersorganen wordt overgelaten aan de respectievelijke associaties. Wel moet in de statuten van de associatie ofwel een overlegprocedure met studenten en personeel voorzien zijn, ofwel de opname van verkozen vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering of de Raad van Bestuur van de associatie. Hoewel de studenten zowel de erkenning van participatieorganen als een echte vertegenwoordiging eisen, is de huidige formulering

Algemene Vergadering niet opportuun; dat is eigenlijk de inrichtende macht en die moet hoofdzakelijk het bestuur bewaken." Het relatieve aandeel van studenten in de organen staat volgens Oosterlinck momenteel nog ter discussie.

BORELING

Hoewel er nog veel onbekende factoren zijn, willen de studentenraden van de

DE LEUVENSE ASSOCIATIE (7): DE HOGESCHOOL VOOR WETENSCHAP EN KUNST

De buitenbeentjes van Leuven

Acht departementen, verspreid over Brussel, Gent, Leuven en Sint-Katelijne-Waver. Basisopleidingen die variëren van toegepaste taalkunde over architectuur tot handelswetenschappen. De vlag van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst (Wenk) dekt vele ladingen.

In totaal studeren zo'n zesduizend studenten aan de Wenk. Door haar unieke structuur, het samengaan van wetenschap en kunst, wil de hogeschool zich internationaal positioneren als topinstelling. De KU Leuven, met haar internationale uitstraling, bleek voor Wenk de ideale associatiepartner.

Wenk is ontstaan als fusie van acht verschillende hogescholen, die bij het grote publiek dan ook vaak meer gekend zijn dan de overkoepelende structuur. Zo kent iedereen in Leuven wel het Lemmensinstituut, maar slechts weinig mensen weten dat het Lemmens een onderdeel is van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst. "Als student krijg je wel een foldertje over de structuur en zo, maar eigenlijk heb je er helemaal geen zicht. Er wordt ook niet over

gesproken," vertelt Evert Van Eynde van Cluster, het presidium van het Lemmensinstituut.

Aan het Lemmensinstituut kunnen studenten kiezen uit een uitgebreid gamma opleidingen muziek en woordkunst. Evert: "De studiepakketten van het Lemmensinstituut bieden een heel brede waaier aan vakken. Als ik vergelijk met sommige instellingen in het buitenland, ligt de klemtoon daar vaak op het louter leren bespelen van een instrument. Ook bij ons zijn er natuurlijk wel eens *onnozele* vakken, maar onze opleiding biedt wel een vrij algemene vorming, wat meestal als positief wordt ervaren."

Cluster organiseert niet alleen spannende en kulturele activiteiten voor haar studenten; het presidium neemt ook de vertegenwoordiging in de verschillende inspraakorganen voor haar rekening. In eerste instantie stuurt Cluster studenten naar raden op het Lemmens zelf, zoals de departementale raad en Sovo-Lem (de sociale voorzieningen van het Lemmensinstituut). Op het nivo van de Wenk bestaat ook nog een overkoepelend orgaan voor sociale voorzieningen. Ten slotte stuurt Cluster ook een vertegenwoordiger naar de

Akademische Raad van de Wenk. Evert: "Veel zaken zijn natuurlijk alleen voor het eigen departement relevant, maar op de Akademische Raad komen dan de meer algemene onderwerpen aan bod. Dit jaar is er bijvoorbeeld al veel gediscussieerd over het nieuwe dekreet op het hoger onderwijs, over de associatie. Het is wel een beetje problematisch dat bijna niemand weet wat er op de Akademische Raad wordt besproken. Tegenwoordig hangen ze een kort verslagje van de vergaderingen aan de valven, maar ik denk niet dat je daar echt veel volk mee bereikt."

Cluster is best te spreken over de luisterbaarheid van hun instellingsbestuur: "De mensen die op de Akademische Raad zitten, nemen de studenten echt wel *au sérieux*. Ze schatten ons wel naar waarde; we worden er zeker niet uitgelachen."

Een overkoepelende studentenraad voor de hele hogeschool bestaat niet echt. "Op papier bestaat er wel zoiets, denk ik, maar waarschijnlijk is de werking ervan helemaal verwaterd. Door de complexe structuur van Wenk zouden er ook bijna geen thema's zijn om over te discussiëren. Wel komen we voor iedere Akademische Raad samen met de studenten uit de andere

departementen. Dan bekijken we wat er op de agenda staat, en spreken we af welke standpunten we gaan innemen. Aangezien we voor Akademische Raad de afkorting 'Ara' gebruiken, noemen wij die voorbereidende bijeenkomst "Sara" (Studenten Akademische Raad)."

Wat de sociale voorzieningen betreft, werkt het Lemmensinstituut op bepaalde vlakken samen met de KU Leuven. Zo kunnen Lemmensstudenten in de Alma gaan eten en mogen ze ook gebruik maken van de gratis buspasjes. "Ik heb onlangs zelfs gehoord dat die pasjes, relatief gezien, het meest door onze studenten zouden gebruikt worden," vertelt Evert. Door de associatie met de KU Leuven zou ook op andere gebieden de samenwerking versterkt worden. "Dan denk je natuurlijk in eerste instantie aan de universitaire opleiding Musikologie. Het is echter nog helemaal niet duidelijk wat er allemaal mogelijk zal worden. Wel hoop ik dat we, ondanks de associatie, toch onze eigenheid kunnen behouden. Een kunsttriching wordt zowiezo altijd een beetje als buitenbeentje beschouwd."

Tijl Vereenooghe

De media: inhoud of verpakking?

AFLEVERING 4: JOURNALIST YVES DESMET

“Geef mij maar het huidig systeem”

Wie de eerste twee afleveringen van deze reeks heeft gelezen, weet dat mensen als Miel Dekeyser en professor Bart Pattyn heel wat kritiek hebben op het nivo van de hedendaagse journalistiek. Maar is het werkelijk zo slecht gesteld met de journalistiek als sommigen beweren? We besloten dit eens te gaan vragen aan Yves Desmet van *De Morgen*.

De naam Yves Desmet is zeker niet onbekend. Desmet is hoofdredacteur geweest van *De Morgen* en is tegenwoordig nog steeds actief bij diezelfde krant als politiek hoofdredacteur. Daarnaast kun je hem ook wekelijks bekijken op in het politiek praatprogramma *Polspoel en Desmet* (VTM). Ook in *De Zevende Dag* (VRT) wil hij wel eens opduiken. Kortom, een ervaren journalist. Een journalist die ook zo zijn bedenkingen heeft bij de kritiek die, onder anderen door Miel Dekeyser, wordt gegeven op de hedendaagse journalistiek. Zijn eerste woorden van het interview spreken in dat opzicht dan ook boekdelen. “Ik begin een allergie te ontwikkelen voor Miel Dekeyser.”

POLITIEK

Veto: *U bent het dus niet eens met Miel Dekeyser?*

Yves Desmet: «Ik vind de kritiek van Miel Dekeyser fundamenteel oneerlijk. Ik zeg hiermee niet dat men geen kritiek mag hebben op de hedendaagse journalistiek of media. Maar ik heb gewoon veel problemen met de stelling dat alles vroeger beter was. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat je veel meer kritiek kan hebben op de journalistiek en media van twintig jaar geleden dan op de huidige journalistiek en media. Toen zat men immers in een systeem waarin de hele media, en zeker de openbare omroep, politiek bevoogd was. Je maakte als journalist pas een kans binnen een bepaalde redactie als je je loyaliteit ten opzichte van de betrokken politieke partij had bewezen.»

«Het volstaat om een aantal interviews te lezen over die tijd. Wijlen Kris Borms, de voormalige hoofdredacteur van het BRT-nieuws, schetste in een interview vlak voor zijn overlijden hoe het er vroeger allemaal aan toeging op redakties. Hoe het allemaal politiek gestuurd werd en hoe vaak de pretentie van onafhankelijkheid niet eens meer werd hoog gehouden. Ik daag iedereen uit om een krant van vandaag naast een krant van twintig jaar geleden te leggen en te vergelijken. Je zal merken dat de kranten van vandaag kwalitatief veel beter zijn. Ze zijn beter geschreven en ze zijn veelzijdiger.»

Veto: *De kranten zijn volgens u kwalitatief beter geworden. Maar volgens professor Pattyn sirkuleren er, ook op de redakties van kwaliteitskranten, interne redaktionelen waarin gepleit wordt om informatie minder te controleren op zijn waarheidsgehalte met als doel nieuws sneller te kunnen brengen. Kunt u dit bevestigen?*

Desmet: «Ik denk niet dat er een wedloop gaande is om nieuws steeds sneller te brengen. Het is immers een illusie om te geloven dat diegene die de primeur brengt ook het meeste zal verkopen. De goede professor, ik vermoed dat hij een wetenschapper is, moet misschien eens terugkeren naar de basisbeginselen van de wetenschap, namelijk empirisch onderzoek. Ik wil hem graag de oplagesijfers van *De Morgen* laten zien zodat hij zelf kan vaststellen dat de verkoop van een krant niet spektakulair stijgt als er toevallig een primeur in die krant staat die niemand anders heeft. De enige die daar een stijve van krijgt is de betrokken journalist. Die mens zijn dag is goed.»

Veto: *Maar heeft de economische ratio dan*

helemaal geen invloed op de inhoud van een krant?

Desmet: «Natuurlijk heeft die economische ratio een invloed. Een krant is een marktprodukt en niet langer een propagandamiddel van bepaalde politieke partijen. Net zoals alle andere marktproducten probeert een krant het jaar af te sluiten met een positieve balans. En dat heeft inderdaad consequenties. Consequenties op de opbouw van een krant. Maar is die invloed per definitie negatief? Voor de kwaliteitsektor niet, integendeel. Wij moeten geen toevlucht nemen tot sensationisme of tot het publiceren van blote madammen. Je ziet dat de kommersialisering van de media als gevolg heeft dat de verschillende media een publiek gaan zoeken.»

«Een inhoudsanalyse van verschillende kranten van twintig jaar geleden toont aan dat die verschillende kranten, behalve hun partijkleur, heel gelijkaardig waren qua inhoud en opbouw. Vandaag is er een hemelsbreed verschil tussen de inhoud en de opbouw van kwaliteitskranten en populaire kranten. *De Morgen* bijvoorbeeld geeft heel veel aandacht aan politiek uit binnen- en buitenland en cultuur om maar een paar onderwerpen aan te halen. De massamedia doen dat niet meer. Zij specialiseren zich meer in *faits divers*, showbiznieuws, sportnieuws of regionaal nieuws. De kranten van vandaag zijn dus niet meer vergelijkbaar. Zij zijn totaal verschillende producten geworden en dat is dankzij de kommersialisering. De konsument heeft tegenwoordig dus een grotere keuze dan destijds.»

«Nu is het dus aan diezelfde konsument om in alle vrijheid te bepalen met welk nieuwsaanbod hij tevreden is. En inderdaad, dan zie je dat meer mensen kiezen voor de populaire kranten, en dat is hun goed recht. Wij stellen echter nog een aantal andere fenomenen vast die de theorieën van de professor misschien een beetje tegen spreken. Het aantal krantenlezers in Vlaanderen neemt af. Miniem weliswaar, maar toch. Elk jaar worden er een beetje minder kranten verkocht. Maar wat stellen wij nu vast? De verkoopsijfers van de drie kwaliteitskranten, *De Standaard*, *De Financieel-Economische Tijd* en *De Morgen*, stijgen. *De Morgen* verhoogt elk jaar haar oplage. Dus voelen we aan dat er bij een bepaald deelpubliek behoefte is aan informatieverstrekking die verder gaat dan het aanbod van populaire kranten.»

EYSKENS

Veto: *Bent u ervan overtuigd dat de media een rol spelen in de opkomst van extreemrechts?*

Desmet: «Ja en nee. Je ziet dat een aantal populaire media veel aandacht geven aan nieuws in verband met onveiligheid. Als je sommige voorpagina's leest hier in Vlaanderen krijg je soms de indruk dat je in een van de meest onveilige streken van de wereld woont. En dat is absoluut niet zo. Het beeld van de werkelijkheid wordt op die manier dus vertekend. Is dat een voedingsbodem voor onzekerheid, dus voor angst, dus voor het Blok? Ik ben geneigd 'ja' te zeggen. Maar ik vraag mij dan het volgende af: die medialogika geldt in de meeste landen. Waarom is er dan geen opmars van extreemrechts in de meeste landen? Dat is iets wat mij niet geheel duidelijk is, en daar kan niemand mij een antwoord op geven.»

Veto: *In welke mate gebruikt of misbruikt de politiek de media tegenwoordig? Of is het eerder een wisselwerking?*

Desmet: «In de tijd van Miel Dekeyser was er geen *Terzake* en zeker geen *De laatste Show* op de openbare omroep. Maar ik herinner mij nog de rechtstreekse verslagen van de ministerraden in het begin van de jaren

(foto: Steven Van Den Eede)

zeventig. Vader Gaston Eyskens kreeg een aantal vragen van journalisten waarop hij heel minzaam reageerde met “geen commentaar”. De reporter bedankte Eyskens dan en dat was het verslag van de ministerraad. Vandaag is er *De Laatste Show* dat grappig is en *Terzake* dat veel harder is. Ik verkies de situatie van vandaag zeker boven de situatie van twintig jaar geleden. Je kan de politici ook niet verwijten dat ze proberen de media te gebruiken. Het is een wisselwerking, de politici gebruiken de media om hun boodschap naar de bevolking over te brengen. En het is de job van de media om die boodschap kritisch te bekijken. En soms zijn zij ons te slim af en soms zijn wij hun te slim af. Dat is een eerlijk gevecht en een natuurlijke tegenstelling tussen politiek en media die er altijd zal zijn. Maar ik vind de huidige situatie in ieder geval veel gezonder dan vroeger. Toen kwamen er telefoontjes binnen op een redactie van een of andere politieke partij die bepaalde wat er de volgende dag op de voorpagina van die krant zou staan.»

WETENSCHAP

Veto: *U evalueert de hedendaagse media dan toch behoorlijk positief?*

Desmet: «Ik ben niet blind voor de tekortkomingen. Ik betreur ook dat er een duidelijke vervlakking is waar te nemen. Dat het *faits divers-nieuws* een beeld van de wereld schept dat nog maar weinig met de realiteit te maken heeft. Maar ik zie ook dat, hoe sterker de vervlakking wordt, hoe sterker de tegenbeweging wordt. Bewijs

hiervan is de stijgende oplage van de Vlaamse kwaliteitskranten. Tot wat dat op termijn zal leiden voor onze maatschappij? Dat weet ik niet. Wat ik wel weet is dat je niet meer kan spreken over ‘de’ media. Dat is niet meer realistisch. En toch stel ik vast dat de academische wereld de media toch blijft beschouwen als één grote massa en duidelijk niet meer in staat is tot nuance. Er zijn ongetwijfeld dingen die slechter zijn dan vroeger, maar er zijn zeer zeker ook dingen die beter zijn. Voor een evenwichtig oordeel moet je daarmee rekening houden. Ik ben begonnen onder het oude systeem, toen *De Morgen* nog gefinancierd werd door de toenmalige SP. Ik weet waarover ik bezig ben, geef mij maar het huidige systeem.»

«Er komt kritiek uit de academische wereld, maar dat zijn vaak mensen die nog geen redaktielokaal van binnen hebben gezien. Zij gaan vaker af op vooroordelen en indrukken dan op empirisch onderzoek. Ik vind dat men daar vaak hypotesen lanceert waar geen enkele bewijsgrond voor te vinden is maar die wel een goede indruk maken. Een wetenschapper moet rekening houden met de realiteit. Ik zie heel weinig onderzoek gebeuren en ik zie heel veel meningen verkondigd worden. En dat lijkt mij niet de aangewezen manier om wetenschap te bedrijven. Als dat geen schoon slotwoord is.»

Kristof D'Exelle

Meer dan een formaliteit

Et staat misschien niet in je academische agenda, maar de eerste weken na de paasvakantie grijpen de kring- of presidiumverkiezingen plaats. Behalve als je jezelf de hele week op je kot opsluit, word je er als student mee gekonfronteerd, want campagne voeren is een zeer openbare gebeurtenis.

Hoe het er precies aan toegaat, hangt voor een groot deel van kring tot kring af en is grotendeels gebaseerd op traditie. Het is dan ook niet ongewoon dat je het volgende stramien herkent.

SPONSORLOGO

Zondagavond of maandagmorgen — afhankelijk van wanneer je in Leuven aankomt — vind je in je brievenbus (in de veronderstelling dat je er één hebt en er ook nog gebruik van maakt) één of meerdere introductieboekjes van kandidaat-presidiumploegen. Een smilende groepsfoto prijkt op het voorblad. De volgende bladzijden zijn gevuld met korte, bevattelijke teksten van de kandidaat-preses, kandidaat-fakultair, met telkens een smilende foto erbij en vooral veel sponsorlogo's. Dit introductieboekje is het visitekaartje voor elke kandidaat-presidiumploeg, want de eerste indruk is vaak determinerend voor het verdere verloop van de kampagneweek. Kwa inhoud staat er eigenlijk niets nieuws in. Het gaat hem vooral om de look en de sponsoring. Het formaat verklapt meestal al hoe groots de ploeg het zal aanpakken.

Voor wie het boekje heeft gemist: geen nood, want 's morgens op weg naar de les — als je de goede voornemens van de paasvakantie in praktijk omzet — krijg je een flyer in je handen geduwd van dezelfde

joviale bende. Geen tijd om te lezen wat erop staat want de kandidaat-preses staat in levenden lijve voor je en trakteert je op een gezond ontbijt, geheel aangeboden door.

In een van de volgende lessen volgt de voorstelling aan de hand van een zelfgedraaid kortfilmje dat op een bepaald thema — maffia om maar iets te zeggen — gebaseerd is. Het filmje is grappig en spitsvondig, maar niet té want de studenten moeten kunnen volgen. Als het filmje indruk maakt en de ploeg een daverend applaus krijgt, zit het goed. Het startschot voor een woelige kampagneweek is gegeven. Maar schoonheidsfoutjes horen er nu eenmaal bij, dus als de video- of geluidsinstallatie het laat afweten zodat je een 'stomme' film krijgt, is dat niet onoverkomelijk.

De volgende dagen is 'de stand' van het kandidaat-presidium *the place to be*. Daar deelt men yoghurtjes met een beperkte houdbaarheidsdatum uit of zelf gemaakte pannenkoeken als vieruurtje. Er is een kwis waarmee je allerlei prijzen kan winnen afkomstig van sponsors die er geen geld, maar wel wat natura voor over hadden, bij een kapper kan je je snit laten bijwerken.

AMBIANCEGEHALTE

Een verkiezing is maar écht relevant als er meerdere 'serieuze' kandidaten meedingen. Dat is spijtig genoeg meer de uitzondering dan de regel. Meestal moet je je tevreden stellen met een serieuze ploeg en een resem lolploegen. Het democratisch gehalte van zo'n verkiezing kruipt wel onder nul als er maar een échte keuze is. Dat is ook te merken op de klassieke presesdebatten die vaak aan inhoud ontbreken en uitmonden in een loutere programmaverklaring of in het belachelijke worden getrokken door de lolpresessen.

Lolploeg of serieuze ploeg moet blijken uit de campagne. Uit het stemformulier blijkt het niet, behalve als die lolploeg zichzelf met een opzettelijke onregelmatigheid al op voorhand heeft laten diskwalificeren om het onwaarschijnlijke risico op winnen te vermijden.

Bij het nader bekijken van het fenomeen 'lolploeg', kan een *distinguo* gemaakt worden tussen twee soorten. Een eerste soort zijn de traditionele lolploegen die enkel 'leut' willen maken. Vaak gaat het om laatstejaars of ex-presidiumleden die een ekskuus zoeken om de hele kiesweek aan de stand van de andere ploegen rond te neuzen. Echt op de zenuwen werken ze niet, integendeel, ze krikken eerder het ambi-ancegehalte wat op. Vaak komen ze ook met originele concepten. Bij VTK dong vorig jaar niemand minder dan Jezus Christus zelf mee naar het heilige preseschap. De Verlosser werd evenwel niet verkozen. In het bedenken van belachelijk klinkende namen zijn ze ook sterk. Bijvoorbeeld 'Justiet' en 'Justniks' dit jaar bij het VRG.

Een ander — al even traditionele — soort zijn de 'anti's'. Vaak eksentrieke individuen die niks liever willen dan ook in de schijnwerpers te lopen. Ze trachten de serieuze ploegen en de 'gevestigde orde' te ridiculiseren, wat hen door de doorsnee-student niet altijd in dank wordt afgenomen. Want die apprecieert meer en meer het feit dat de kandidaten al die moeite doen voor die kiesweek. Voor dergelijke individuen worden de wenkbrauwen opgetrokken want in plaats van zelf iets konstruktief op te zetten en een alternatief te bieden, maken ze door hun frustratie enkel zichzelf belachelijk, vinden sommige studenten. Gelukkig is dit tegenwoordig eerder zeldzaam, want de tijden zijn veranderd. Een presidium is geen elitegroepje meer dat op iedereen neerkijkt.

Het positieve aan dergelijke lolploegen

is dus dat ze voor extra sfeer zorgen, maar een alternatief bieden ze niet. Een stem op hen is dus eigenlijk een proteststem. In principe kan een lolploeg — als ze zichzelf niet opzettelijk diskwalificeert — winnen, als ze meer stemmen haalt dan de serieuze ploeg(en).

In realiteit wint een lolploeg echter niet. Een lolploeg die de verkiezingen wint, is een *contradictio in terminis*, want dat zou het volgende betekenen. Enerzijds dat de 'serieuze' ploeg zichzelf onmogelijk serieus kan nemen. Anderzijds dat de zogezegde lolploeg op brede steun kan rekenen en dus zichzelf een ernstig alternatief mag noemen. Als zij zich dan terugtrekken en de enige kandidaten niet op algemene steun kunnen rekenen, dan is het maar beter dat er dat jaar helemaal geen presidium is.

Een campagne is meer dan zomaar een formaliteit, zelfs als er maar één serieuze kandidaatploeg is. Het heeft wel degelijk zijn belang. Het is geen middel tot een bepaald doel — mensen naar de stembusgang pushen — maar is een doel op zich. Nooit zal het presidium zo dicht bij 'haar publiek' staan, nooit zullen de leden meer over elkaar leren dan in die week.

En dan komt D-day, de dag van de verkiezingen. Snuggere ploegen zorgen voor een extra aanmoediging zoals een verassing. Maar zoals gezegd draait het daar eigenlijk niet om. Meestal is de opkomst niet enorm, maar dat zal ook wel te maken hebben met de gratis vaten van de nacht ervoor. In ieder geval moet een ploeg na een week campagne eigenlijk zo al weten of ze op steun van de achterban kunnen rekenen of niet.

Katayoun Alidadi

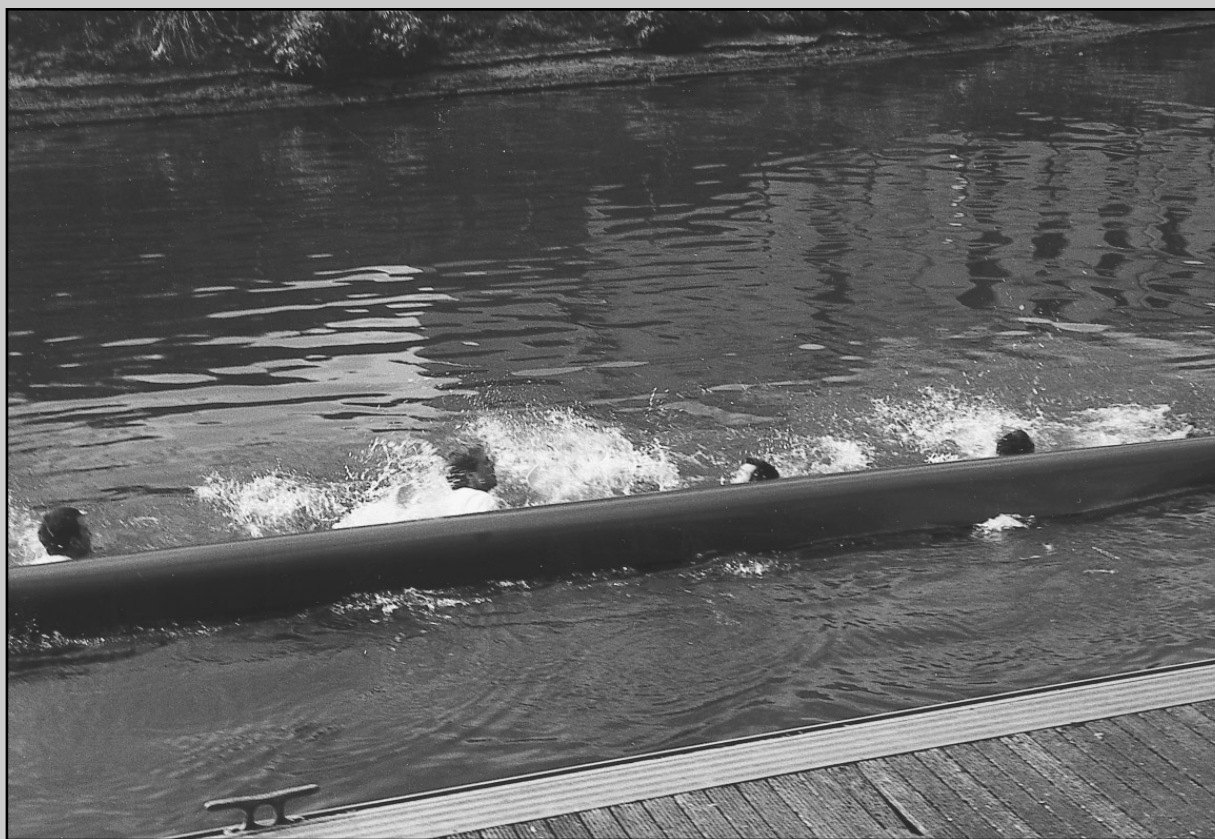
Kayakken op de Leie

Een zonovergoten Kortrijk heette de deelnemers aan de K4-wedstrijd vorige woensdag welkom. K4 moet zo een beetje de Kortrijkse tegenhanger van onze vierentwintig-urenloop worden. De eerste editie van kayakwedstrijd had een origineel concept, maar de opkomst van studenten was eerder ontgoochelend.

De idee ontsproot aan het brein van professor Piet Vanden Abeele, de nieuweampusrector van de Kulak (Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk). Studenten van de Kulak zouden het in een kayakwedstrijd opnemen tegen hun collega's van de KU Leuven, de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Katho) en de Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende (KHBO).

De organisatoren hadden er alles aan gedaan om er een leuk feestje van te maken. Er waren voldoende dranktentjes en vaten bier om de helft van West-Vlaanderen op een gratis pint te trakteren en ook de zon was op het appel. Toen de Leuvense delegatie — bestaande uit vooral studenten Lichamelijke Opvoeding en enkele vertegenwoordigers van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie — aankwam, was de publieke belangstelling nog niet echt groot. Het zou de hele namiddag zo blijven.

Het is misschien een klichee, maar ook nu weer hadden de afwezigen ongelijk. Met

Leuvense ploeg gaat kopje onder

een pintje in de hand de wedstrijden volgen of, voor de sportievelingen, zelf een poging wagen om een stukje te peddelen. Dat laatste was niet voor iedereen evident, en dat bezorgde de toeschouwers een aantal leuke momenten. Vooral het koninginnes-tuk, met een vierpersoons-kayak, was voor sommige deelnemers een harde noot om te kraken. De Leuvense ploeg ging bij hun eerste poging meteen kopje onder.

In de eindrangschikking werd de KU Leuven gedeeld derde (ook wel te lezen als: laatste). Misschien zat de 'opwarming' met bier en friet er wel voor iets tussen. De jongens en meisjes van de Katho hadden duidelijk wel getraind voor de wedstrijd en werden dan ook verdiend winnaar. Na de wedstrijd zorgde Raymond Van het Groenewoud nog voor een apoteose. Hij kreeg een klein maar dolentoesiast publiek

voor zich.

In tegenstelling tot de studenten waren de prominenten wel massaal aanwezig. Naast burgemeester van Kortrijk, Stefaan De Clerck (CD&V) hadden alle deelnemende instellingen een mooie delegatie bewindslui gestuurd. Professor Mart Buekers, dekaan van de Leuvense fakulteit Lichamelijke opvoeding en kinesiterapie, vond het alvast een prachtig initiatief: "De lokatie geeft echt een meerwaarde aan het initiatief. De K4-wedstrijd heeft potentieel en dat zal wellicht blijken in de loop der jaren. Marktrock bijvoorbeeld is ook heel kleinschalig begonnen."

Ook bij Piet Vanden Abeele hoorden we positieve commentaar. "De formule is zeker geslaagd te noemen. Alles is zonder kleerscheuren verlopen in een studentikoze en sportieve sfeer. Een kader zoals dit kun je je in Leuven niet voorstellen. Wij willen Kortrijk als studentenstad op de kaart zetten en daar kan K4 zeker een rol in spelen. We hebben overigens al vragen gekregen uit Gent en Rijsel om volgend jaar ook te mogen deelnemen. Voor Leuven moeten we misschien wel een nieuwe discipline invoeren, het onderwater-varen."

(tv)

Foto: Tijn Vereenoghe

“Pim Fortuyn is een reaktionaire modernist”

Is Pim Fortuyn de nieuwe Haider uit het Noorden of gaat het hier om een intellectuele relnicht? Die vraag houdt de helft van West-Europa bezig. Op 15 mei bepaalt de Nederlandse kiezer of deze nieuwe politicus het voor het zeggen krijgt. We staken ons licht eens op bij een jonge, groene kandidaat voor de Nederlandse parlementsverkiezingen.

Voor de goede orde, dit interview vond plaats voor de val van het kabinet-Kok vorige week dinsdag ten gevolge van het wetenschappelijk rapport over de verantwoordelijkheid van de politiek bij het Srebrenica-drama in 1995.

Veto: *Waar komt het fenomeen-Fortuyn zo plots vandaan?*

Farid Tabarki: «Eenzijds zie je dat de paarse regering (bestaande uit sociaal-demokraten, links- en rechts-liberalen, tl) een heleboel etische kwesties zoals eutanase en het homohuwelijk goed hebben geregeld. De mensen zijn daar ook tevreden over. Anderzijds zijn er de afgelopen jaren structurele problemen ontstaan in het onderwijs en de gezondheidszorg. Daar zijn radicale oplossingen voor nodig, maar dat lukt de gevestigde partijen niet. Voor de bevolking lijkt het alsof verandering niet mogelijk is en dan spreken de ideeën van Fortuyn wel aan.»

«Daarnaast — en daarin moet ik eerlijk zijn — zijn die debatten natuurlijk ook leuk, want het is zo tegengesteld aan wat we gewoon zijn in de Nederlandse politiek. Mensen vinden het wel grappig en verfrissend dat hun politici op de televisie worden afgezeken door een dergelijke schreeuwer. Pim Fortuyn heeft er ook geen probleem mee om heel zijn seksuele leven uit te doen te doen en de mensen pikken dat allemaal maar. Op dat punt zijn we dus in Nederland beland.»

AUTORITEIT

Veto: *Zijn de problemen die hij aankaart dan reëel?*

Farid: «In de zorg en het onderwijs is er een groot personeelstekort. Er is ook een grote bureaucratie. In een ziekenhuis zijn meer ambtenaren dan verplegers aanwezig. In het onderwijs is er fors bezuinigd. Daar wordt de regering wel op aangerekend. Daarnaast is er het thema van de multikulturele samenleving dat op vrij korte tijd is opgedoken. Pim Fortuyn heeft dit op de agenda geplaatst en wordt daarom als een soort autoriteit beschouwd. Het is echter niet eenduidig waar het precies over gaat: asielzoekers, immigratiestop, veiligheid?»

Veto: *Is het dan een verkeerde vaststelling dat de integratie in Nederland redelijk lukt?*

Farid: «De multikulturele samenleving is ook niet zo verspreid in Nederland. Je treft vooral veel verschillende nationaliteiten aan in de grote steden zoals Rotterdam en Amsterdam. In Groningen lopen wat Somaliërs rond, maar daarmee heb je het ook gehad. Heel wat mensen hebben een gevoel van onveiligheid wat voor een deel echt zal zijn en voor een deel gevoed door de media. De politiek wordt dan geacht die onveiligheid weg te nemen en daarom slaat de retoriek van Fortuyn ook aan.»

«Dat Nederlanders nu plots zo intolerant zijn geworden, geloof ik niet. Het is misschien sinisch, maar ondanks de problemen die er nog wel zijn, is het in Nederland wel redelijk goed geregeld. Omdat de ideologieën echter verdwijnen en de mensen hun houvast verliezen, gaan de kiezers zweven en komen ze bij Fortuyn en zijn leuke verhalen terecht.»

Veto: *Is het taboe over de multikulturele samenleving nu doorbroken?*

Farid: «In het verleden was je meteen rechts of zelfs extreem-rechts als je daar-

over begon. In die zin is het wel prettig om nu het debat eens te voeren omdat zo een aantal vreemde zaken uit het beleid naar boven komen. Zo vindt iedereen integratie ontzettend belangrijk, maar de kursussen blijken vol te zitten. Ik geloof echter niet dat het onderwerp op deze manier zal blijven leven; de aandacht zal gaan naar andere zaken.»

Veto: *Wat heeft dan gezorgd voor het succes van Pim Fortuyn?*

Farid: «Hij heeft goed gebruik kunnen maken van de zogenaamde Leefbaar-partijen, de lokale lijsten die veel stemmen haalden bij de gemeenteraadsverkiezingen. De verschillen tussen de nationale partijen maken op lokaal vlak immers weinig uit. Daarenboven is Nederland sinds de jaren zeventig ontzuild en is ook de afstand tussen de burger en de politieke partijen groter. Bij

houdt immers een oud verhaal over normen en waarden, maar inkorporeert daarin de zegeningen van de moderne tijd, zoals de democratisering en nieuwe technologieën. Een heel vreemde combinatie.»

Veto: *Is het onterecht om hem in dezelfde hoek als Haider en Dewinter te zetten?*

Farid: «Kijken we naar vorm, dan is de overeenkomst totaal: de manier waarop hij op zijn kleding let, zijn populistische taal. Wat de inhoud betreft, denk ik dat Haider en Dewinter nog net iets meer betrokken zijn bij wat ze zeggen terwijl Fortuyn misschien alles niet op die manier bedoelt. Hij mag dan wel zeggen dat hij zo van Nederland houdt, maar Pim is in de eerste plaats een narsist die zaken vertelt om zijn eigen bekendheid en ijdelheid te strelen. Een aantal mensen trappen blijkbaar in die val, maar ik geloof niet dat

waardig is wanneer hij linkse taal spreekt. Hans Dijkstal (van de rechts-liberale VVD, tl) is ook meer een centrumfiguur, waardoor de partij al andere personen moet gaan uitspeelen. Bij de CDA (christen-demokraten, tl) pakt Jan Peter Balkenende het beter aan aangezien ze daar ook meer vertrouwd zijn met het thema normen en waarden.»

Veto: *En jullie van GroenLinks?*

Farid: «Wij zitten in een luxepositie. Enerzijds verliezen we nauwelijks kiezers aan Fortuyn en anderzijds kunnen we ons lekker links gaan profileren nu de PvdA het zo lastig heeft.»

BELANGSTELLING

Veto: *Betekent dit ook een nieuwe politieke cultuur in Den Haag?*

Farid: «Dat denk ik niet, hoewel ik het eigenlijk wel zou willen. Eens de verkiezingen voorbij zijn, is er vanwege de media toch weinig belangstelling in de politiek en daar leeft Fortuyn natuurlijk wel van. Toch hoop ik dat zeker de jongere generatie in het parlement wat meer van zich zal laten horen om zo de politiek opnieuw wat interessanter te maken.»

Veto: *Is een cordon sanitaire rond Pim Fortuyn een optie?*

Farid: «Dat lijkt me desastreus, omdat je zo het beeld bevestigt dat de Nederlandse politici enkel maar hun eigen hachje proberen te redden. Dus laat Fortuyn maar meedoen, dan moet hij zich ook bewijzen. Als de mensen voor rechts stemmen, krijgen ze ook een rechts bestuur. Pim graaft echter zijn eigen graf, want je kunt niet zomaar volledig het roer omgooien. Je moet nog steeds rekening houden met de administratie en koalitiegenoten.»

Veto: *Ligt een derde paarse regering in het verschiet?*

Farid: «Nee, paars lijkt me ten dode opgeschreven. Het is eigenlijk wel merkwaardig. Een half jaar geleden was driekwart van de Nederlanders zeer te spreken over paars. Dan komt Pim Fortuyn die van paars een soort van merk maakt en dat associeert met puinhopen en chaos. Nu is nog maar een derde van de bevolking voor paars. Die populariteitsduik is spektakulair. Volgens mij krijgen we ofwel een linkse regering, ofwel een rechtse. In het laatste geval ga ik wel een paar jaartjes op vakantie, denk ik (lacht).»

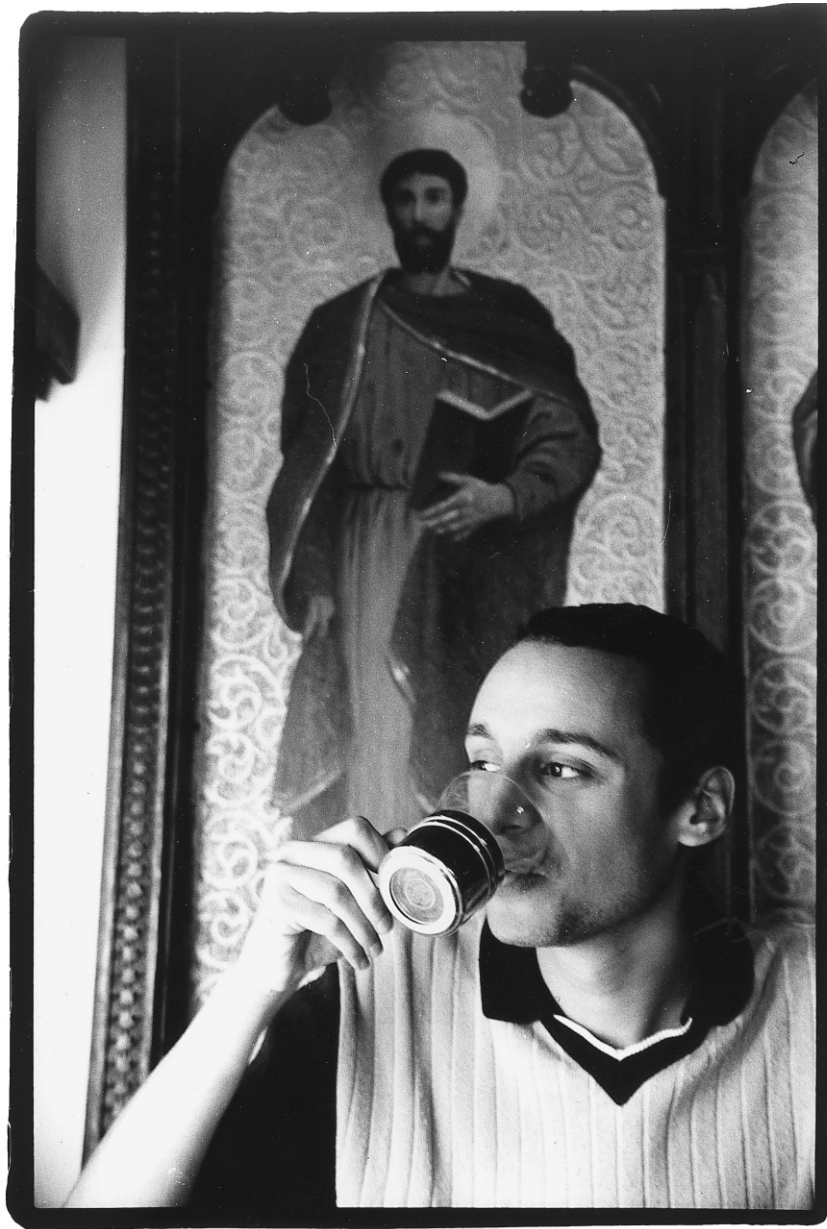
Veto: *Wat is jouw grootste kritiek op paars?*

Farid: «Zeker het torentjesoverleg (het torentje is het kantoor van de minister-president waar hij vaak overleg pleegt met de fractievoorzitters van de meerderheid, tl) is killing geweest voor de politiek. Je wist immers niet hoe compromissen tot stand kwamen of welke standpunten de partijen hadden. Alles gebeurde achter gesloten deuren, zodat de integriteit van de Nederlandse politiek toch wel een flinke deuk heeft gekregen.»

Veto: *Hoe slaat Fortuyn aan bij jongeren?*

Farid: «Jongeren die voor de eerste maal gaan stemmen, voelen zich wel aangetrokken door die nieuwe partij. Soms is dat wel onder druk van hun omgeving. Op veel scholen is het nu in zwang om te zeggen dat je voor Pim kiest. Zelfs allochtone jongeren zeggen op Fortuyn te gaan stemmen en dat pleit eigenlijk wel voor hun integratie: ze voelen zich meer verbonden met hun Nederlander-zijn dan met de nieuwe immigranten zoals asielzoekers. Ik merk ook wel dat veel meer jongeren geïnteresseerd raken in de politiek, hoewel het natuurlijk jammer is dat ze voor Fortuyn stemmen.»

Thomas Leys

(foto: Steven Van Den Eede)

Farid Tabarki

25 jaar jong. Student politieke wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Aktief in de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) en de Europese studentenbeweging Esib. Heeft meegewerkt aan diverse commissies die de bachelor-masterhervorming in Nederland voorbereiden. Sinds 2001 lid van het Dagelijks Bestuur van GroenLinks. Staat op de 24ste plaats (in principe onverkiesbaar) voor de Tweede Kamerverkiezingen.

die Leefbaar-partijen heeft Pim Fortuyn dan aanvankelijk een platform gevonden. (De partij Leefbaar Nederland heeft Fortuyn als lijsttrekker aan de deur gezet nadat hij het non-diskriminatiebeginsel in vraag stelde, nu voert hij zijn eigen lijst aan, tl)»

Veto: *Hoe moeten we Pim Fortuyn typeren?*

Farid: «Hoewel hij verkeerde denkbeelden heeft, zou ik hem geen racist durven noemen. Hij zegt wel dat de islam een achterlijke cultuur is, maar dat is meer media dan dat hij dit echt meent. Hij vindt dat Nederland moet blijven zoals het is, en in die zin is hij wel redelijk dat hij zegt dat wie binnen de grenzen van de Nederlandse samenleving blijft, hier ook mag blijven wonen. In een krantenartikel werd hij een reaktionaire modernist genoemd. Hij

iemand die ooit marxist-leninist was, kan veranderen in een reaktionaire modernist.»

Veto: *Hoe hebben de andere partijen gereageerd na de dramatische verkiezingsuitslag in Rotterdam, waar een op de drie op Pim Fortuyn stemde?*

Farid: «Ook op onze verkiezingsbijeenkomst van GroenLinks was er wel een kwartiertje verslagenheid na die uitslag. Ik dacht wel dat hij een paar zeteltjes zou halen, maar dat het er zeventien zouden worden, had ik nooit gedacht. De andere partijen, zeker de partijen waarvan Fortuyn veel kiezers aantrekt, zijn zich scherper gaan profileren hoewel dat niet eenvoudig is.»

«Ad Melkert (van de sociaal-demokratische PvdA, tl) is immers al zozeer naar het centrum opgeschoven, dat hij niet geloof-

www.nederlandkiest.nl
www.stemwijzer.nl
www.groenlinks.nl

De vrede was maar van korte duur

Te zelfmoordaanlagen, de belegering van het hoofdkwartier van Arafat, het vermeende bloedbad in Jenin. Het zijn gebeurtenissen die ondertussen al weken dagelijkse kost zijn in de verschillende journaals. Maar welke gebeurtenissen liggen eigenlijk aan de oorzaak van deze verbijsterende spiraal van geweld?

"Dit verbond zal overgaan op elke nieuwe generatie, voor altijd. Ook voor uw kinderen en hun kinderen zal ik een god zijn. Het land Kanaän zal voor altijd van u en uw nakomelingen zijn. En ik zal uw god zijn." Dit sitaat uit het boek Genesis in het Oude Testament is voor een groot deel verantwoordelijk voor de problemen in het Midden-Oosten sinds 1947. Volgens de Joodse overlevering zou God in dit sitaat het grondgebied van de huidige staat Israël en de Palestijnse gebieden voor eeuwig en altijd toegezegd hebben aan de Joodse stamvader, Abraham, en zijn nakomelingen.

ONAFHANKELIJKHEID

Het oude Israël kende zijn bloeiperiode onder de legendarische koningen David en Salomo. Na de dood van Salomo kwam er echter een splitsing. Twee aparte koninkrijken ontstonden. Het koninkrijk Israël en het koninkrijk Juda. Dit was het begin van het einde van de onafhankelijkheid van de Joden. De twee kleine Joodse koninkrijkes konden immers niet op tegen de groeiende macht van eerst Assyrië, Babylonië, Perzië, het Hellenistische rijk van Alexander de Grote, Syrië en ten slotte het Romeinse rijk. Israël verloor zijn onafhankelijkheid

definitief in 722 voor Christus toen het onder de voet werd gelopen door Assyrië. Juda werd een deel van het Babylonische rijk in 586 voor Christus. Slechts éénmaal wisten de Joden hun onafhankelijkheid te heroveren. Onder leiding van de dynastie van de Makkabeeën kwam er een succesvolle opstand tegen de Syrische overheersers. Tussen 142 voor Christus en 63 voor Christus hadden de Joden nog eenmaal een onafhankelijke staat. Die onafhankelijkheid verloren ze echter definitief toen het Romeinse rijk het Joodse gebied veroverde en er een Joodse koning installeerden die echter gekonteerd werd door de Romeinen.

De Romeinen toonden echter weinig begrip voor de religieuze gewoonten van de Joden. Met als gevolg dat de bezetters als snel gehaat werden. Deze haat bereikte zijn hoogtepunt in drie mislukte opstanden met zware gevolgen voor de Joden. In de eerste opstand tussen 66 en 70 verwoestten de Romeinen Jeruzalem en de tempel. Het was ook na deze opstand dat Palestina, zoals het gebied nu genoemd werd, definitief een officiële Romeinse provincie werd. De tweede opstand kwam er tussen 116 en 117. De derde opstand tenslotte tussen 132 en 135 is de oorzaak van de verspreiding of diasporavan het Joodse volk. Jeruzalem werd immers verboden gebied voor de Joden. Zij waren genoodzaakt te vluchten en verspreidde zich zo over de verschillende gebieden van het Romeinse rijk.

ZIONISME

Palestina bleef tot 638 onder Romeins bewind. In dat jaar werd het gebied immers ingelijfd door het groeiende Arabische rijk. Dat rijk had als belangrijkste kenmerk zijn

nieuwe godsdienst, namelijk de Islam. Palestina zou een deel blijven uitmaken van verschillende Islamitische rijken tot aan het begin van de twintigste eeuw. Tijdens de Eerste Wereldoorlog veroverden Britse troepen het gebied en in 1920 werd Palestina officieel toegewezen aan Groot-Brittannië.

Op het einde van de 19e eeuw werd duidelijk dat het Joodse verlangen om terug te keren naar hun land van oorsprong, Palestina, nog altijd intact was. Dit is trouwens volledig te begrijpen. De Joden zijn in Middeleeuws kristelijk Europa nooit echt aanvaard en stonden vaak bloot aan vervolgingen. Dit deed het verlangen naar een eigen staat waar ze veilig zouden zijn alleen maar groeien. In 1890 verschijnt voor het eerst de term die synoniem zal staan voor dit verlangen, het Zionisme. Theodor Herzl gaf in 1896 met zijn boek *Der Judenstaat* de aanzet naar het georganiseerd Zionisme. In 1897 kwam het eerste internationale Zionistische kongres samen in Basel. In 1880 was er reeds een eerste Joodse immigratiegolf richting Palestina. Mede dankzij het Zionisme kwam er omstreeks 1905 nog een tweede.

Na het einde van de Tweede Wereldoorlog die gekenmerkt werd door de afschuwelijke holocaust waren er steeds meer getraumatiseerde Joden die Europa wilden inruilen voor Palestina. Velen waren immers toch alles kwijt, familie en bezittingen, en hadden niets meer te verliezen. Palestina was echter nog steeds een mandaatgebied van Groot-Brittannië. De Britse regering kreeg dus opeens te kampen met Joodse aanvragen tot immigratie op grote schaal. Zij weigerde die aanvragen allemaal goed te keuren met als gevolg dat er in Palestina een opstand uitbrak georganiseerd door de Joden die reeds verbleven in Palestina. Onder druk van die opstand moest de Britse regering het probleem wel voorleggen aan de UNO. Dit orgaan kwam met het volgende voorstel op de proppen. Een scheiding van Palestina in een Joods deel en een Palestijns deel. Dit pikten de Palestijnen dan weer niet. Zij bewoonden Palestina immers sinds het einde van de Byzantijnse overheersing van Palestina.

OORLOG

Het voorlopig bestuur van de Joodse gemeenschap riep op 14 mei 1948 de Joodse staat Israël uit. De laatste Britse troepen verlieten op 15 mei het land en op dezelfde dag vielen zeven Arabische staten de kersverse staat Israël aan. In die oorlog wist Israël Palestijns grondgebied te veroveren dat niet aan hen toegekend was. Uit deze gebieden waren ongeveer 600.000 Palestijnen weggevlucht die terecht kwamen in vluchtelingenkampen in de Arabische buurlanden. Begin 1949 werd er een wapenstilstand afgekondigd tussen Israël en de Arabische staten Egypte, Libanon, Jordanië en Syrië. De vrede was echter maar van korte duur. In 1956 brak de Zesdaagse oorlog uit. In ware *Blitzkriegstijl* koos Israël voor het offensief en veroverde de Sinaiwoestijn

tot aan het Suezkanaal ten nadele van Egypte. Israël zou later onder druk van de UNO zijn troepen wel terugtrekken. De Arabische wereld was echter niet verslagen. In 1967 brak immers weer een gewapend konflikt uit. Alle Arabische buurlanden keerden zich tegen Israël dat echter militair superieur bleek te zijn. In die oorlog slaagde Israël erin om de Sinai, de rechter Jordanoever en de Golan-hoogvlakte veroverde op respectievelijk Egypte, Jordanië en Syrië. De Arabische burenen van Israël probeerden nog één keer in de zogenaamde Jom Kippoer oorlog in 1973. Ondanks de gespannen verhoudingen tussen Israël en haar burenen kwam deze aanval toch als een verrassing aan voor Israël. Maar na aanvankelijke nederlagen wist het land de aanvallende legers van Egypte en Syrië terug te dringen. Die periode van open oorlogen tussen Israël en haar buurlanden werd definitief afgesloten in 1979 toen Israël en Egypte een vredesverdrag sloten, de Camp David-akkoorden.

Israël had niet alleen vijanden buiten zijn grenzen maar zeker ook binnen zijn grenzen. Reeds in de jaren zestig bestreed de PLO, de Palestijnse bevrijdingsorganisatie, Israël intern met steeds ernstiger wordende terreuraanslagen. Op deze groeiende onrust reageerde Israël met harde strafmaatregelen, deportaties, verschijningsverboden en schoolsluitingen. In 1987 ontplofte de boel. Eind 1987 brak in de Gaza strook en aan de Westelijke Jordanoever de Palestijnse opstand uit, de eerste Intifadah. Ondanks harde maatregelen was het Israëlische leger niet in staat om die opstand de kop in te drukken. Mede door de internationale publiciteit kwam er steeds meer druk op Israël vanuit de Verenigde Staten om vorderingen te maken in het vredesproces. Maar de VS oefende ook druk uit op Arafat, de leider van de PLO. Onder druk van de Amerikanen zweerde de PLO in 1988 het terrorisme af als drukkingsmiddel.

OPLOSSING

Het vredesproces leek een kans te krijgen in de jaren negentig. De in 1992 gevormde regering-Rabin ging de contacten met de PLO niet uit de weg. Dit leidde in 1993 tot het akkoord van Oslo waarin Israël de Palestijnen beperkt zelfbestuur toekende in Gaza en Jericho. Yasser Arafat wordt in 1996 verkozen tot president van deze Palestijnse gebieden. In 1995 volgde nog het Oslo-2 akkoord waarin Israël beloofde haar troepen geleidelijk terug te trekken uit de de belangrijkste steden op de Westelijke Jordanoever. In november 1995 wordt premier Rabin echter vermoord. Dit blijkt een zware slag te zijn voor het vredesproces. Zijn opvolger Peres zet het vredesproces wel verder maar wordt in 1996 verslagen door Benjamin Netanyahu die een rechts-religieuze regering op de been brengt. Die regering is veel minder bereid tot toegevingen.

Er zijn nog wel gesprekken tussen de Palestijnen en Israël in de laatste jaren van de twintigste eeuw maar veel leveren die niet meer op. Ondertussen wordt de situatie steeds grimmiger. In 2000 barst de tweede Palestijnse Intifadah los. De oorzaak het bezoek van oud-generaal en toekomstig premier Ariël Sharon aan de Tempelberg in Jeruzalem. Kenmerkend voor deze opstand zijn de voortdurende zelfmoordaanlagen van islamfundamentalisten. En zo eindigt dit verhaal bij de gebeurtenissen die we nu al enkele maanden dagelijks kunnen volgen op televisie. De kloof tussen beide partijen is zo groot dat je jezelf moet afvragen of die ooit wel overbrugd kan worden. Een ding is echter zeker. Zoals de situatie nu wordt aangepakt zal er nooit een oplossing komen voor de fundamentele problemen.

Kristof D'Exelle

DE PREKAIRE SITUATIE VAN DE PALESTIJNSE VLUCHTELINGEN IN LIBANON

Palestijnen al halve eeuw in vluchtelingenkampen

The Israëlisch-Palestijnse kwestie die de laatste weken het wereldnieuws domineert, wordt vooral belicht vanuit een perspectief van geweld. Een andere invalshoek is de toestand van de Palestijnen in de Libanese vluchtelingenkampen. An Desmet verbleef een tijd in het kamp Ein El Helweh en beschrijft de miserabele situatie ter plaatse.

Onmiddellijk nadat de Verenigde Naties (VN) in november 1947 een plan tot opsplitsing van Palestina aanvaardt, breken er Palestijns-Israëlische gevechten uit. De Palestijnen kunnen zich immers niet vinden in het voorstel van de VN. Terwijl de Joden minder dan een derde van de bevolking van Palestina uitmaken, krijgen ze volgens het VN-plan meer dan de helft van het totale grondgebied en tachtig procent van de vruchtbare grond toebedeeld. Na de uitroeping van de staat Israël op 14 mei 1948 mengen de Egyptische, Jordaanse en Syrische legers zich in het strijdgeveel. Als het in 1949 tot een wapenstilstand komt, heeft Israël zijn grondgebied met een derde weten uit te breiden. De Palestijnse staat, die eveneens door het VN-plan voorzien was, wordt nooit opgericht.

In de oorlogsperiode 1947-1949 hebben 750.000 Palestijnen hun woningen moeten verlaten: ze zijn het oorlogsgeweld ontvlucht of zijn het slachtoffer geworden van de Israëlische uitdrijvingspolitiek. De gevluchte Palestijnen belanden voornamelijk in de Gaza-strook, op de Westelijke Jordaanoever en in Jordanië, Syrië en Libanon. Als Israël in 1967 de Sinai-woestijn, de Westelijke Jordaanoever en de Golan-hoogvlakte veroverd, komt een eksodus van nog eens 250.000 Palestijnen op gang. Vandaag zijn er 3,8 miljoen Palestijnse vluchtelingen. Anderhalf miljoen van hen verblijven in Jordanië en 1.450.000 in de bezette gebieden. In Libanon en Syrië leven telkens nog eens ongeveer 380.000 Palestijnen in ballingschap.

De situatie van de vluchtelingen verschilt sterk van land tot land. In Syrië en Jordanië zijn de Palestijnen tot op zekere hoogte in de samenleving geïntegreerd. In Jordanië, dat het grootste aantal Palestijnen opgevangen heeft, maken de Palestijnen de meerderheid van de bevolking uit. Jordanië verleende als enige land het staatsburgerschap aan de opgevangen Palestijnen. In Libanon zijn de Palestijnen er het ergst aan toe. Hun situatie kan niet begrepen worden zonder een blik te werpen op Libanon's recente geschiedenis.

FRAGIEL

De vluchtelingen in Libanon zijn hoofdzakelijk afkomstig uit het noorden van Palestina. De meeste van hen ontvluchtten hun dorpen in de jaren 1947-49. Na de Arabisch-Israëlische oorlog richtten de VN de UNRWA (the United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees) op. Deze instelling neemt de uitbouw en de organisatie van de vluchtelingenkampen op zich. In Libanon worden, verspreid over het gehele land, veertien kampen opgericht.

Sinds hun aankomst zijn de vluchtelingen aan diskriminerende maatregelen onderworpen. In Libanon zijn immers veel religieuze groeperingen vertegenwoordigd. De kristelijke minderheid bestaat in hoofdzaak uit maronieten en omvat tevens

een belangrijke Grieks-orthodoxe gemeenschap. De islamitische meerderheid bestaat vooral uit sjiiëten. De Druzen vormen een aparte religieuze groepering. De komst van honderdduizend Palestijnen dreigt het fragiele politieke machtsevenwicht in Libanon te verstoren. Bovendien vreest Libanon dat te veel Palestijnse strijdvaardigheid tot Israëlische vergelding zou kunnen leiden. De Palestijnen worden dan ook aan een strikte controle onderworpen.

Als in 1970 de de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) uit Jordanië moet vluchten en zich in Libanon vestigt, veranderen de zaken. De PLO neemt de bescherming van de Palestijnse vluchtelingen op zich. De Palestijnen organiseren zich

oppervlakte van een vierkante kilometer wonen er meer dan zeventig duizend mensen samen. Het kamp werd opgericht in 1948. De tenten werden al in 1952 vervangen door betonnen constructies.

Om het kamp binnen te komen of buiten te raken moet je drie checkpoints passeren. De buitenste controlepost is Syrisch, daarna volgt een Libanese en tenslotte een Palestijnse checkpoint. De Palestijnen willen verhinderen dat de Libanese of Syrische autoriteiten een voet aan de grond krijgen in de kampen. Libanon en Syrië van hun kant willen dan weer de Palestijnen in de gaten houden.

Eens iemand het kamp binnen geraakt is, wordt men gekonfronteerd met schrij-

is er een hoge *drop-out*. Slechts weinig Palestijnse jongeren slagen erin toegelaten te worden tot een Libanese universiteit. De ziekenhuizen in de kampen zijn slecht uitgerust en overvol. Tot de Libanese gezondheidszorg hebben de Palestijnen geen toegang.

NAGELS

Met de woonomstandigheden is het weinig beter gesteld. De Libanese overheid verbiedt de oprichting van nieuwe kampen. De kampen, die tijdens de burgeroorlog verwoest werden, mogen niet opnieuw opgebouwd worden; de bestaande kampen mogen niet uitgebreid worden. Er mogen geen nieuwe huizen opgetrokken worden; bestaande huizen mogen niet verhoogd of verbouwd worden. An Desmet: "Bouwmaterialen — zelfs nagels — mogen het kamp niet binnengebracht worden. De maatregelen zorgen ervoor dat de bestaande kampen steeds voller raken. Een gezin moet het vaak met een kamer stellen. De watervoorziening, het rioleringsysteem en de afvalophaling laten eveneens te wensen over."

Over burgerrechten beschikken de Palestijnse vluchtelingen niet. De Palestijnen mogen in Libanon slechts in beperkte mate onroerend goed bezitten. Elke vorm van politieke, syndikale of culturele organisatie wordt door de Libanese regelgeving zo veel mogelijk verhinderd. Er bestaan wel lokale committees die de dagelijkse leiding in de kampen op zich nemen. Een invloed op de Libanese politieke besluitvorming hebben de Palestijnen echter niet.

TERUGKEER

De volledige integratie in de Libanese samenleving is door de Palestijnen even weinig gewenst als door de Libanese bevolking. De Palestijnen beseffen dat een volledige integratie hun aanspraak op het recht op terugkeer — zoals vastgelegd in de befaamde VN-resolutie 194 — zou ondergraven. De Libanese overheid misbruikt dit gegeven om de Palestijnen te marginaliseren en hen alle rechten te onttrekken. Een halve eeuw verbanning heeft het verlangen om naar Palestina terug te keren echter niet doen verdwijnen.

De symbolische verwijzingen naar het land van herkomst zijn in Ein El Helweh alom tegenwoordig. An Desmet: "De namen van straten en wijken in het kamp verwijzen naar de dorpen waaruit de Palestijnse bewoners meer dan vijftig jaar geleden verdreven zijn. In vele huizen hangen kaarten van Palestina. De koffers liggen gepakt op de kast. De sleutel van het vroegere huis wordt zorgvuldig bewaard".

Een spoedige terugkeer ligt echter niet in het verschiet. Israël verzet zich hier immers halsstarrig tegen. Over eventuele financiële compensaties zijn nog geen onderhandelingen gestart.

Bram Thuysbaert

Foto: An Desmet

en gaan een soort van staat in de staat vormen. De Palestijnse *de facto* autonomie is een doorn in het oog van de kristelijke en sjiiëtische gemeenschappen. In de burgeroorlog die in 1975 uitbreekt spelen de Palestijnen een actieve rol; ze kiezen de zijde van het progressieve kamp.

In 1982 valt Israël Libanon binnen met de bedoeling de PLO te likwideren. Tijdens deze invasie vinden de massamoorden in Sabra en Chatila plaats en vallen er duizenden burgerslachtoffers. De huidige premier van Israël, Ariel Sharon, is op dat ogenblik minister van Defensie. De verdrijving van de PLO uit Beiroet heeft als gevolg dat de Palestijnen opnieuw aan hun lot overgelaten worden. De burgeroorlog, die tot het begin van de jaren negentig zal duren, zorgt voor grote vernielingen in de kampen.

Na het einde van de burgeroorlog houdt een groot gedeelte van de Libanese publieke opinie de Palestijnen verantwoordelijk voor het uitbreken van de oorlog. Ze krijgen dan ook de rekening gepresenteerd: ze worden geïsoleerd en van alle rechten uitgesloten. De Libanese politiek lijkt erop gericht hen zo snel mogelijk het land uit te krijgen.

EIN EL HELWEH

An Desmet, medewerkster aan het Hoger Instituut voor de Arbeid, bezocht Libanon al meerdere keren. In het kader van een stage verbleef ze vijf maanden in het vluchtelingenkamp Ein El Helweh. Ein El Helweh is het grootste vluchtelingenkamp van Libanon. Het bevindt zich vijfenveertig kilometer ten zuiden van Beiroet. Op een

nende toestanden, zo vertelt An Desmet ons. Zestig procent van de Palestijnen in de kampen leeft onder de armoedegrens. De werkloosheid bedraagt — afhankelijk van de gehanteerde definitie — tussen veertig en negentig procent. De miserabele economische en sociale omstandigheden hebben alles te maken met de gevoerde Libanese politiek. Een werkvergunning is moeilijk te verkrijgen. Bovendien mogen tweeën-zeventig beroepen niet uitgeoefend worden door Palestijnen. Het betreft vooral beroepen waarvoor hogere diploma's vereist

"De koffers liggen gepakt op de kast. De sleutel van het vroegere huis wordt zorgvuldig bewaard"

zijn. Voor de minder goed betaalde, vaak tijdelijke jobs moeten de Palestijnen concurreren met vele Syrische gastarbeiders.

Onderwijs en gezondheidszorg worden in de vluchtelingenkampen georganiseerd door de UNRWA. Sinds 1990 moet de UNRWA het echter met steeds minder middelen stellen. Anders dan de overige VN-organisaties beschikt de UNRWA niet over een stabiele financiering: de VN-instelling is aangewezen op rechtstreekse giften van individuele landen. Ook de PLO schroefde de financiering van haar sociale programma's in Libanon vanaf 1982 steeds verder terug.

De gevolgen laten zich raden. De scholen in de vluchtelingenkampen hebben een tekort aan lesmateriaal. Door een gebrek aan lokalen wordt er in *shifts* lesgegeven. Doordat heel wat kinderen moeten werken,

Media verleid door extreem-rechts

Op 6 maart 2002 schrok politiek Nederland wakker uit een diepe winterslaap. Storend element was Pim Fortuyn, die bij de gemeenteraadsverkiezingen in Rotterdam eensklaps een derde van de stemmen wegkaapte. De analisten schreven het succes van Fortuyn toe aan het falende beleid van de paarse regering en aan zijn boude uitspraken over migranten. Deze analyses zijn wellicht korrekt, maar het grote succes van de rechtse populist was slechts mogelijk dankzij de gratis publiciteit via de media.

Saskia Boumans, aktiviste van de antiracisembeweging 'Nederland Bekent Kleur', stelt dat Fortuyn tweeënveertig procent van alle media-aandacht naar zich toetrok. Een cijfer dat tot nadenken stemt. Niet alleen in Nederland, maar ook in Vlaanderen vervullen de media een dubieuze rol in de ontwikkeling van extreem-rechts. Zo wakkerden zij in de nasleep van de Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen zonder verpinken het debat over het *cordon sanitaire* aan. Via enquêtes maakten zij hun eigen nieuws en zetten zij de democratische partijen onder druk. Zonder enige kritische reflectie werd het Belgische debat over het *cordon* op dezelfde lijn geplaatst als het Nederlandse debat. Fortuyn mag dan wel een rechtse populist zijn, de vergelijking met het Vlaams Blok gaat hoegenaamd niet op. Niet alleen inhoudelijk, maar ook organisatorisch gaapt er een diepe kloof tussen beide formaties.

Een ander voorbeeld van het gebrek aan kritische ingesteldheid is de berichtgeving in de Vlaamse kranten over de internetenquête bij jongeren. Volgens die enquête zouden de Vlaamse studenten 'een ruk naar rechts maken'. Hoewel de organisatie van de enquête bij specialisten vraagtekens oproep, schonken verscheidene Vlaamse kranten aandacht aan de resultaten van de peiling. Sommige dagbladen achtten het zelfs niet nodig melding te maken van mogelijke bronnen van vertekening of foutenmarges. Zij lieten 'de cijfers voor zich spreken'. Dit terwijl de krant in deze tijd het duidingsmedium bij uitstek zou moeten zijn.

Ook de radio- en televisiejournalisten spelen regelmatig in de kaart van het Vlaams Blok. Zo kregen Ward Beysen en Marc Van Peel enkele weken geleden in Terzake tot driemaal toe de vraag voorgeschied wat ze zouden doen indien Filip Dewinter in 2006 burgemeester van Antwerpen zou worden. Het was niet de eerste en ook niet de enige keer dat Dewinter als favoriet naar voren werd geschoven. Ook in de discussie over de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester duikt steeds de naam van de Antwerpse Blok-voorman op. Blijkbaar hebben sommige journalisten nog nooit van een *self-fulfilling prophecy* gehoord.

De Scheldestad is ondertussen uitgegroeid tot het troetelkindje van de Vlaamse media. Elke knuppel die men in het Antwerpse hoenderhok gooit, garandeert immers vuurwerk. Ook andere steden die met 'problemen' kampen, worden door de Vlaamse media geknuffeld en geliefkoosd.

Zo krijgt Mechelen om de zoveel tijd bezoek van een ploeg onderzoeksjournalisten, die wil weten hoe erg de toestand nu wel is. Aan de hand van uitspraken van inwoners wordt dan een karikatuur van de stad geschetst. Niemand die zich enig moment afvraagt of de reportage het onveiligheidsgevoel in de hand zal werken. Nee, alle aandacht gaat uit naar de kijk- of verkoopsijfers. En die zijn met zulke reportages gegarandeerd.

Uiteraard gaat het niet op om het succes van het Vlaams Blok volledig toe te schrijven aan de onkritische houding van de Vlaamse media. Er zijn wel degelijk problemen in onze samenleving en de reactie van sommige politieke actoren daarop laat te wensen over. Toch zou het goed zijn als journalisten zelf eens zouden bezinnen over onze rol van katalysator. Al te vaak worden futiliteiten uitgegroot en ondemokratische politici *in the picture*

geplaatst. Het eerste werkt bepaalde negatieve gevoelens in de hand, het tweede geeft de extremisten een zekere respectabiliteit. Na duizend en een keren de beleidsmakers op hun verantwoordelijkheid te hebben gewezen, wordt het tijd zelf enige verantwoordelijkheid op te nemen.

Maarten Van Craen

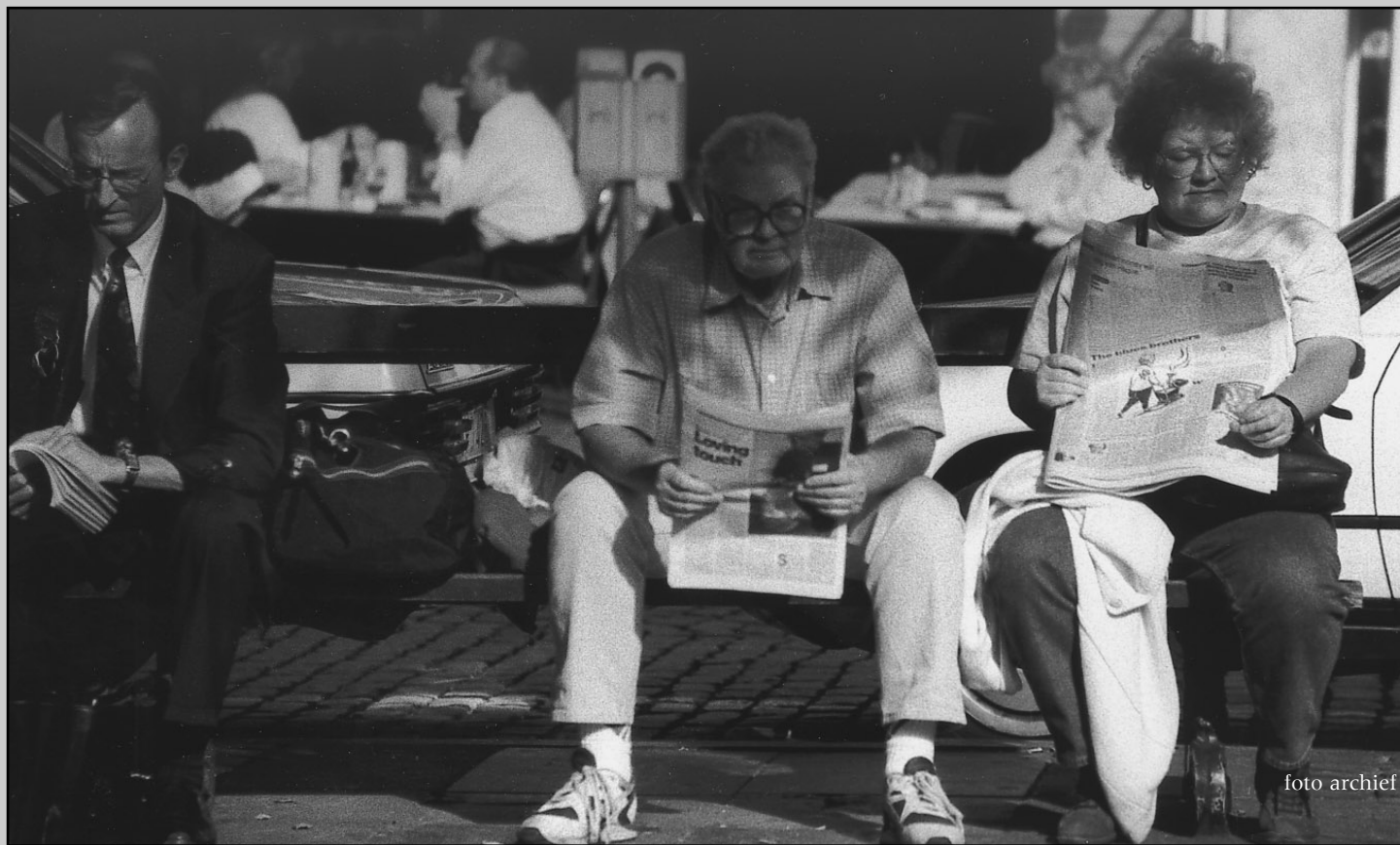

foto archief

MILIEUWEDDENSCHAP GAAT LAATSTE FAZE IN

Maak het eens mee...

De Vlaamse studenten gingen een paar maanden geleden een uitdaging aan om via allerlei initiatieven energie te besparen. De deelnemers zetten nog een laatste tandje bij om hun objectief te halen.

Stel je voor: je staat 's ochtends op, je poest je tanden zonder de kraan te laten lopen. Je gaat naar de keuken en schenkt jezelf daar een kop hete koffie in uit de thermosfles. Vervolgens neem je een snelle douche, steek je nog iets achter de kiezen en spring je op je fiets om naar de les te gaan. 's Middags eet je wat brood met binnenlands geteeld, gemaakt of gekweekt beleg, waar je een glas zelfgetapt water — of Belgisch bier — bij drinkt. Na een uitputtende lesdag zoek je wat ontspanning, bijvoorbeeld op het internet, tot de roep van de natuur weerklinkt. Je zet even het computerscherm uit en gaat gewoon even doen wat je doen moet. Wanneer je dan terugkomt, merk je dat het veel te warm is in je kamer, dus zet je de verwarming uit en het raam open.

Ik hoor je denken: wat is het nut van deze informatie? Dit doe ik ook! Welnu, in onze mooie, grote consumptiemaatschappij wordt onder het motto *meer, beter en gemakkelijker* eigenlijk enorm veel energie weggegooid. Door kleine veranderingen in hoe we — zo comfortabel mogelijk — leven, is het mogelijk en zelfs gemakkelijk om met een kleiner verbruik toch evenveel genot te hebben. Ons megalomane energieverbruik is ons namelijk langzaam maar zeker aan het bedreigen.

Zo is er het broeikas effect. Door de toegenomen hoeveelheid koolstofdioxide (CO₂) in onze atmosfeer warmt ons planeetje op, smelten de ijskappen langzaam en verdrinkt na verloop van tijd de halve wereldbevolking, waaronder de inwoners van ons relatief laaggelegen Vlaanderen.

De beleidsvoerders palaveren al jaren over hoe dit aangepakt kan worden, zoals op de conferentie van de Verenigde Naties van 1992 in Rio de Janeiro en in Kyoto in 1997. Daar gingen ze ervan uit dat er voor 2012 slechts acht procent — er was eerst sprake van een reductie van vijftig tot zestig

procent minder CO₂ uitgestoten moet worden. Omdat dit eigenlijk te weinig is, wilden een aantal studenten een punt maken naar het beleid toe. En dat door een weddenschap aan te gaan met de enige echte staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, Olivier Deleuze (Ecolo).

De studenten zouden met minstens vijfhonderd elk acht procent CO₂ 'besparen', oftewel minder uitstoten, over een periode van zes maanden. Door een bewuste omgang met energie en grondstoffen is dit erg haalbaar zonder (grote) inspanningen. Deze besparingen worden vervolgens individueel berekend door Ecolife op basis van de gegevens over de besparingen die door de deelnemers worden doorgestuurd via internet. Deze zes maanden lopen echter op hun eind, en de laatste loodjes. Daarom kun je nog aansluiten bij de huidige driehonderd vijftig deelnemers, die gemiddeld al meer dan negen procent CO₂ bespaard hebben. Dit kan je heel eenvoudig door op www.thebet.be jezelf aan te melden als deelnemer aan *The Bet* voor de laatste twee weken. Jouw bijdrage is altijd nuttig: is het niet om de weddenschap te winnen, dan is het wel om de planeet te redden.

Bert D'Heere

K.U.Leuven gesigndeerde artikelen

BOETIEK K.U.LEUVEN.

OUDE MARKT 13 LEUVEN

Wat gebeurt er aan de K.U.Leuven?

Lees de wekelijkse

e-NIEUWSBRIEF

<http://www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief/>

"Cuba is alternatief voor versmachtend imperialisme"

Roger Liekens is voor de trouwe Veto-lezer geen onbekende. Geen jaargang gaat voorbij of deze beroepstropettist uit Kessel-Lo bombardeert de onwetende student met naar links riekende lezersbrieven en vrije tribunes. Als overtuigd marxist en andersglobalist heeft hij – jawel – zo zijn mening over de huidige maatschappij. Cuba, de voormalige Sovjetunie, en Albanië lijken dan ook als een rode lap op de woordvoerder van de Leuvense afdeling van de 'Vrienden van Cuba' te werken.

ook een 'werkbrigade'. Dat wil zeggen dat we ginder gaan werken in de bouw of op plantages.»

Veto: *Je had het daarnet over 'verkeerde informatie'. Welke verkeerde informatie is dat dan precies?*

Liekens: «Bijvoorbeeld als zou Fidel Castro doden op zijn geweten hebben. Er is in die drieënveertig jaar Revolutie nog geen enkele tegenstander van het regime vermoord, behalve dan de folteraars die na de val van de Batista-diktatuur de doodstraf hebben gekregen. Ik durf het zelfs straffer stellen: Castro heeft het leven geschonken aan honderdduizenden mensen. Unicef bevestigt dit trouwens: sedert de Cubaanse Revolutie

is de kindersterfte fors gedaald en is de levensverwachting gestegen tot zesenzeventig jaar. Het is een derdewereldland maar toch zijn de sifjers te vergelijken met die van België. De leeftijd ligt er gemiddeld vijftien jaar hoger dan in andere derde-wereldlanden. Uit sifjers van Unesco, Unicef en de Wereldbank blijkt dat indien Castro's systeem over gans Latijns-Amerika van toepassing zou zijn, dat er dan jaarlijks zo'n 370.000 kinderen gered zouden kunnen worden.»

«Ik geef toe dat niet alles perfect is in Cuba, maar ik vind het hypokriet dat men in het Westen altijd kritiek geeft op de mensenrechten in

Cuba terwijl de VS jarenlang de diktatuur van Suhartu in Indonesië (1965-1998, bd) heeft gesteund. Naar schatting twee à drie miljoen mensen zijn daar verdwenen. Waar waren toen onze westerse mensenrechtenverdedigers? Het is precies die hypokrisie die we met de 'Vrienden van Cuba' willen aanklagen. Het Westen steunt gewoon die

openlijk zeggen dat ze het er niet mee eens zijn, zoiets was ondenkbaar in het Oostblok. Mocht het er echt zo'n diktatuur zijn, dan zouden de mensen niet openlijk kritiek durven geven.»

«Wat die vluchtelingen betreft, moet er duidelijk gezegd worden dat het vooral om economische en niet om ideologische vluchtelingen gaat. De meeste Cubanen ontvluchten de armoede en niet het diktatoriale

begin van de Revolutie echter eisen de Cubanen dat de VS die baai teruggeven. Ik vind het een schande dat de Amerikanen die basis nog steeds hebben. De Amerikanen weigeren echter om die terug te geven en ja, de Cubanen gaan daar geen oorlog voor voeren, dat is te gek om los te lopen. Ze zijn gewoon verplicht zich daarbij neer te leggen. Maar zoals ik reeds gezegd heb, strikt genomen huren de Amerikanen die basis.

"Het is puur een provokatie van de Amerikanen dat ze uitgerekend op de basis in Guantánamo Al-Qaedastrijders gevangen houden"

beleid van Castro. Er wonen veel Cubanen in de VS of in Europa die nog steeds aanhanger zijn van het regime. Het is een feit dat Cuba serieus verarmd is door de economische problemen na de val van de Sovjetunie. In één klap daalde de import met 88,5% en de export met 75%. Daarenboven kwam nog de versterking van het Amerikaanse embargo. Ik vind het eerlijk gezegd een wonder dat Cuba die catastrofe overleefd heeft. Om erbovenop te komen, heeft Cuba wel het land moeten openen voor toerisme en daardoor zijn een aantal negatieve aspecten ontstaan zoals prostitutie, corruptie en standenverschil: de dag van vandaag zijn er twee standen: die met dollars en die met peso's. Dat is het meest schrijnende aan de huidige Cubaanse maatschappij en precies daardoor vluchten de mensen naar het rijke Westen.»

SOCIALISME

Veto: *Is Cuba dan wel nog socialistisch als er zo'n duidelijk standenverschil is?*

Liekens: «Na de val van het Oostblok begin jaren negentig heeft Cuba inderdaad een aantal toegevingen moeten doen aan het kapitalistische systeem en enerzijds is dat inderdaad een stap terug. Anderzijds is het socialisme wel verder uitgebouwd. De mensen zijn nu veel meer bij het systeem betrokken dan twintig jaar geleden. Toen Cuba economische steun kreeg van de Sovjetunie, heeft het land ook voor een stuk het politiek-ideologische van de Sovjetunie overgenomen en dat was niet zo goed voor de bevolking. Tussen eind jaren zestig en midden jaren tachtig is het regime serieus verstarde. Er was haast geen ruimte voor discussie, het was de meest zwarte periode uit de Revolutionaire geschiedenis. Vanaf 1986 is men daar dan wat van afgestapt met het *proceso de rectificación*, men wou de fouten

Elk jaar krijgen de Cubanen daarvoor een cheque met een klein bedrag (vierduizend dollar, bd). Sinds de Revolutie hebben ze echter nog geen enkele cheque geïnd omdat ze willen tonen dat ze niet akkoord gaan met de huur van de basis.»

OPGETOGEN

Veto: *Wat vinden de Cubanen er dan van dat men die Al Qaeda-strijders gevangen houdt op hun grondgebied? Wat vinden ze trouwens van de aanslag op de WTC-torens?*

Liekens: «Het spreekt voor zich dat ze daar niet opgetogen mee zijn, maar daarvoor gaan ze de Amerikanen niet provoceren. Het is het niet waard. Wat die aanslag betreft, zijn ze het natuurlijk niet eens met deze vorm van terrorisme. De Cubanen zijn zelf al vaak het slachtoffer geweest van terroristische aanslagen. Kort na de aanslag van 11 september hebben de Cubanen die aanval categoriek veroordeeld. Ze verklaren zich daarin solidair met het Amerikaanse volk. Tegelijkertijd veroordelen ze het feit dat Bush ervan gebruik maakt om andere onschuldige mensen in Afghanistan de dood in te jagen en dat Bush die oorlog gebruikt om de Amerikaanse geostrategische, politieke en economische belangen weeral op de voorgrond te plaatsen. In hun ogen misbruikt hij gewoon die aanslag voor het Amerikaanse eigenbelang.

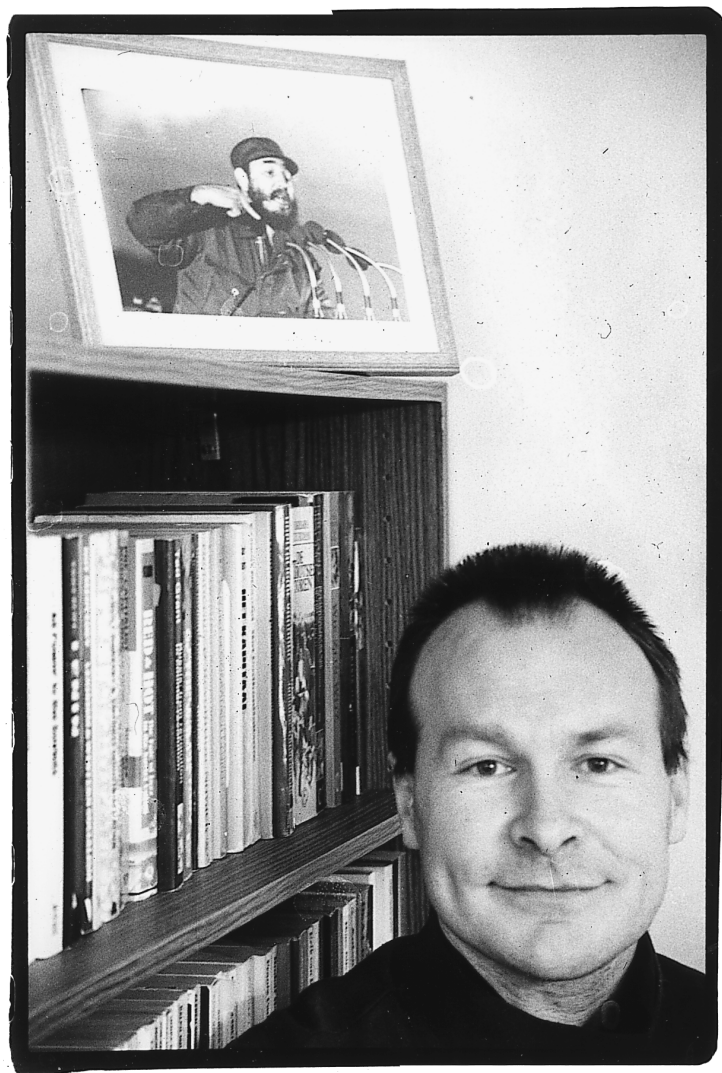
Persoonlijk ben ik het daarmee eens. Bovendien vind ik het een provokatie van de Amerikanen dat ze uitgerekend op de basis in Guantánamo Al-Qaedastrijders gevangen houden. Ook daar zie je het Westen niet ingrijpen, ik heb nog geen enkele minister van Buitenlandse Zaken uit West-Europa horen zeggen dat die gevangenen daar niet horen. Sorry, maar ik vind dat dit weeral getuigt van die tipische West-Europese hypokrisie die echt walgelijk is. Sorry voor het woord.»

FIDEL

Veto: *Om te besluiten, de meest prangende vraag rond Cuba: wat gebeurt er met Cuba na Castro?*

Liekens: «Ik heb natuurlijk geen glazen bol, hé. Ik denk gewoon dat we ons niet alleen mogen fikseren op Castro, hij is vooral naar de buitenwereld toe het uithangbord van de Revolutie. Het is een erg charismatisch persoon, maar het is vooral het Westen dat hem als de vereenzelviging van het huidige Cuba ziet. In Cuba is dat heel anders. De meeste ministers zijn veertig à vijftig jaar en het zijn vooral zij die het huidige beleid bepalen. Volgens mij zal het verdwijnen van Castro dan ook de Cubaanse Revolutie niet teniet doen. De intern groeiende klassenstrijd zal veel bepalender zijn voor de Revolutie dan Castro's dood.»

Bart Depestel

(foto: Steven Van Den Eede)

Veto: *Waarvoor staan de 'Vrienden van Cuba' nu precies?*

Roger Liekens: «De 'Vrienden van Cuba' is in de eerste plaats een politiek onafhankelijke vereniging. Iedereen kan lid worden. Het spreekt voor zich dat de vereniging zich in een links spectrum bevindt, maar ze is absoluut niet partijgebonden. Ons hoofddoel is het verschaffen van eerlijke informatie over Cuba. We zijn tegen de onvolledige of onjuiste informatie die in het Westen verspreid wordt. Dat wil niet zeggen dat we een spreekbuis zijn van de Cubaanse regering; het is zeker niet de bedoeling om ze naar de mond te praten. Als we het met iets niet eens zijn, dan durven we dat ook zeggen.»

BALPENNEN

Veto: *Organiseren jullie vaak activiteiten?*

Liekens: «Enkele weken geleden hebben we hier in Leuven nog een dia- en infoavond gehouden over Cuba. We hebben foto's getoond van het land en ondertussen gaven we uitleg over de huidige situatie. Op deze activiteit was er ook een verantwoordelijke van Oxfam die de toehoorders wat meer verteld heeft over de economische blokkade van de VS, de rol van Bacardí daarin enzovoort. Voorts vragen wij vaak Cubaanse sprekers en geven wij informatie aan studenten voor thesissen of andere studiewerken. We houden ook vaak inzamelingsacties voor Cuba. Zo vragen we papier, balpennen, zeep en vele andere levensnoodzakelijke goederen. Elk jaar organiseren we

landen omdat ze een vrije markt hebben. Ik herhaal het, Cuba is geen paradijs, maar het kan mijns inziens wel een alternatief bieden tegen het versmachtende imperialisme.»

Veto: *Toch horen we hier vaak dat Cubanen vluchten of dat ze klagen over het systeem. Scheelt er dan toch niets met het regime?*

Liekens: «Ik ben al zes keer naar Cuba geweest via alle mogelijke formules en ik kan dus wel zeggen dat ik het echte Cubaanse leven heb leren kennen. Veel Cubanen klagen inderdaad over het systeem. Ik vind het echter fout om direct te besluiten dat het regime van Castro diktatoriaal is. Toen men vroeger in Oost-Duitsland vroeg wat ze van het regime vonden, dan zei iedereen dat het goed was. Dat is nu het fundamentele verschil met Cuba. Het is er veel opener. Anti-revolutionairen kunnen er

van de voorbije jaren verbeteren. Het was te vergelijken met de *glasnost* die Gorbatsjov een jaar eerder had ingevoerd.»

GUANTÁNAMO

Veto: *Om het eens over een andere boeg te gooien: de laatste maanden komt Guantánamo Bay vaak in de aktualiteit, die Amerikaanse marinebasis in Cuba waar de Al-Qaeda gevangenen opgesloten zitten. Volgens de media 'huren' de Verenigde Staten (VS) deze basis. Is er dan toch zoiets als een akkoord tussen beide landen?*

Liekens: «In 1898, toen Cuba onder de Amerikaanse invloed is gekomen, hebben de Verenigde Staten daar een marinebasis gebouwd. Sindsdien 'huren' ze die basis voor een klein bedrag. Sinds het

Herinneringen uit de visbokaal

Onverwacht en onverhoopt kwam ik oog in oog met Jens Christian Grøndahl te zitten. De aankondiging van de Literaire Lente sprak immers van een ontmoeting tussen publiek en schrijver. Zijn Scandinavische ogen stralen diepe rust uit en zijn eerst aarzelende, dan steeds entoesiastere stem spreekt oprecht over schrijverschap, flessenpost en verlangen naar liefde.

Indian Summer is het vierde boek van de Deense schrijver Jens Christian Grøndahl dat naar het Nederlands vertaald werd. De eerder in Vlaanderen verschenen boeken

de tijd wel en niet met haar doet en over het menselijk onvermogen, of liever: de ongrijpbaarheid daarvan. Na een periode van twintig jaar komt de schrijver August zijn jeugdliefde Alma weer tegen op een receptie. De ontmoeting maakt in August een stroom van herinneringen los. Alma liet hem ooit zitten voor een van zijn vrienden, de kunstschilder Gustav. Ondertussen heeft Gustav haar verlaten en is ook August weer alleen — zijn vrouw Harriet heeft de koffers gepakt. Tussen Alma en Gustav laait de vlam weer even op, tot ze te weten komen dat Gustav ernstig ziek is en Alma de schrijver opnieuw in de kou laat staan om voor de schilder te zorgen. August was zo iemand "die je verliet".

Grøndahl: "August is het vreemdste

ten volle uit. Ze besteden ook veel tijd buiten het atelier, in bars, op de vernissage van tentoonstellingen. Een schrijver daarentegen zit steeds in zijn eentje achter een scherm, dat is gewoon saai. De schilder is de held van onze cultuur, hij doet iets met de vrijheid die we in theorie allemaal kregen. Vroeger werd je geboren met een identiteit, tegenwoordig is dat niet meer zo: iedereen heeft de taak en de kans om zijn eigen identiteit vorm te geven. Gustav tast die relatie tot zichzelf af en dat heeft ook een *dark side*: hij is een gekwelde en eksuberante persoonlijkheid die geen rust vindt. Die onrust is echter ook de bestaansvoorwaarde voor zijn enorme creativiteit. Niet weten wie je bent en waar je heengaat kan enorm vruchtbaar zijn."

IJSKONINGIN

August geeft zich helemaal over aan zijn gevoelens voor Alma en dat wordt op zeer beklemmende wijze beschreven: "Ik hield van haar met een razernij die me verraste, en die nooit afnam, onzichtbaar, machteloos tegenover haar blinde, genietende lichaam, dat zich door mij tot het uiterste liet drijven, in een vrije val van mij vandaan, haar eigen bodemloosheid in." August probeert Alma wanhopig te bereiken, maar hij bezit haar nooit echt, behalve dan in zijn verbeelding. Zij houdt afstand, lijkt soms wel een ijskoningin. In haar relatie met Gustav is het omgekeerd: Alma adoreert de schilder, maar hij voelt zich daardoor verstikt, of zoals hij even voor zijn dood zal bekennen: "Ik was goddomme nergens veilig voor haar liefde." De personages lijken gevangen in patronen waar ze niet uit kunnen ontsnappen en die zich steeds herhalen. Als vissen in een bokaal. Bovendien zijn ze zich ook allemaal voortdurend bewust van de blik die de andere personages op hen werpen.

Grøndahl's achtergrond is geenszins vreemd aan dat blikken spel. Hij volgde immers een opleiding tot filmregisseur. Toch heeft hij altijd geweten dat hij eigenlijk schrijver is: "Ik heb altijd al geschreven, zolang ik me kan herinneren toch. Films maken kwam later pas, en voor de opleiding kiezen had eerder zo iets van "waarom niet?". Maar ik heb er helemaal geen spijt van." De invloed van zijn opleiding en het grote beeldend vermogen van Grøndahl vinden we ook terug in de beschrijvingen in *Indian Summer*. "Op de filmschool heb ik een ijzeren discipline meegekregen die maakt dat ik scènes in de eerste plaats zie. Dat betekent dat ik erg veel belang hecht aan elementen als lichtinval, sfeer en aan pietluttige details in de omgeving. Die elementen bepalen immers de ervaringen van mijn personages. Ik stel de camera op een vast punt op en probeer van daar dan alles zo scherp mogelijk in beeld te krijgen. Vanuit mijn opleiding maak ik ook veel gebruik van filmische procédés zoals flash back en flash forward of ellips."

FLES

Speelt de beruchte eenzaamheid van de schrijver hem nooit parten? Grøndahl: "Ik hou enorm van eenzaamheid. Ze is voor mij zelfs levensnoodzakelijk. Als ik niet genoeg alleen ben word ik extreem prikkelbaar en vervelend. Ik weet niet waarom ik schrijf, maar mocht ik niet zo dol zijn op alleen zijn, zou ik zeker nooit schrijver geworden zijn. Ik moet

die afzondering en die tijd om te lezen en te schrijven hebben om me daarna open te kunnen stellen in sociale relaties."

Waar komen zijn verhalen vandaan? Grøndahl: "Ik kan niet zelf beslissen waarover ik ga schrijven. De verhalen dringen zich aan mij op, maar hebben altijd wel iets met mij te maken. Ik schrijf niet over mezelf, daar ben ik veel te beschaamd voor. Toch hebben alle goede boeken hun wortels in de persoon van de schrijver, of het nu in hun gevoelens en ervaringen is of in hun verbeelding. Ik heb die persoonlijke relatie met een onderwerp ook echt nodig. Zo zijn er thema's waar ik absoluut zeker niet over zou kunnen schrijven, zoals bijvoorbeeld de holocaust. Schrijven is voor mij het vertalen van het persoonlijke in iets universeels. Alvorens ik begin te pennen heb ik meestal wel de meest belangrijke gebeurtenissen van het verhaal in mijn hoofd, maar ik heb er op dat moment nog geen idee van hoe die onderling met elkaar verbonden zijn. Ik verwonder me altijd over hoe het verhaal zich ontvouwt terwijl ik schrijf."

"Tijdens het schrijven ben ik me ook steeds bewust van de aanwezigheid van een ander. Ik denk nooit echt aan een concreet iemand, het is eerder een abstrakt persoon. Publiceren is een beetje als een bericht in een fles in zee gooien: je hoopt ook dat iemand het zal opvissen en lezen, maar je hebt er geen idee van wie dat zal zijn en in welke context hij of zij zich dan bevindt."

"Vrouwen vinden schilders aantrekkelijker dan schrijvers"

Grøndahl heeft een heldere, duidelijke stijl, wat niet betekent dat hij de lezer bij het

handje neemt. Grøndahl: "Een goede tekst moet gelaagd zijn, mag niet alles expliciteren. Dan zou er pas veel verloren gaan." Ook August in *Indian Summer* is schrijver, en dat geeft aanleiding tot een flink aantal metaliteraire passages die de vraag naar de mogelijkheden van het woord durven stellen, zoals in de volgende passage: "Ik wilde dat de woorden en de lichamen elkaar zouden ontmoeten, ik wilde dat de lichamen iets zouden betekenen, en ik wilde gestalte geven aan de woorden. Ik wilde de gebaren van de liefde veranderen in een liefdesgeschiedenis, maar stootte telkens op het probleem dat we dat met zijn tweeën moeten doen en dat we het maar zelden eens waren over de inhoud van de vertelling."

Tijd

Is er nog wel toekomst voor de literatuur in onze multimediale maatschappij? Grøndahl: "Er wordt vaak gezegd dat wij in een beeldcultuur leven, maar ik heb nog nooit zoveel woorden om me heen gezien als de laatste jaren. Vroeger belden mensen, nu schrijven ze een e-mail. Heb je er een idee van hoeveel woorden op die manier elke seconde sirkuleren? Maar het is natuurlijk wel waar dat lezen meer van je vraagt dan teevée kijken: een moment van stilte, van je terugtrekken uit de wereld én de bereidheid je verbeelding te gebruiken. Een lezer wordt zelf ook een beetje schrijver bij de lectuur. Een boek is dan ook pas echt af als het gelezen wordt."

In Denemarken komt later dit jaar zijn nieuwe boek 'Another Life' uit, dat gaat over de zoektocht van een al wat oudere vrouw naar haar onbekende vader, die een joodse komponist blijkt te zijn. Grøndahl: "Ik voelde dat ik de thematiek deze keer wat meer open moest trekken en heb de indruk dat me dat ook gelukt is. Wat wel altijd terugkomt is een soort van crisismoment in het leven van mijn personages waardoor ze zich plots gedwongen weten op hun leven terug te kijken. Meestal realiseren ze zich dan pas wat de voortschrijdende tijd met hen gedaan heeft." Het is alvast met spanning uitkijken naar de vertaling.

Lisa Coppin

Foto: Steven Van Den Eede

Indian Summer, oorspronkelijk uitgegeven in 1994, is uitgekomen bij uitgeverij Meulenhoff en telt 174 pagina's.

Stille in oktober, Lucca en Virginia — eigenlijk recenter werk — vielen erg in de smaak bij de critici en het lezerspubliek. Terecht. Pareltjes zijn het. Je leest ze ademoos in één keer uit. Geen zware lectuur, maar wel vol speldprikjes die je willens nilens doen stilhouden. De tweede editie van de Literaire Lente, een initiatief van een aantal uitgeverijen om de boekenverkoop in deze lenteperiode een extra boost te geven, koos *Indian Summer* als een van haar actieboeken. Ter gelegenheid hiervan werd de auteur uitgenodigd om een literair reisje door Vlaanderen te maken.

Indian Summer gaat over liefde, over wat

personage, zijn passiviteit slaat ons met verstomming. Hij voelt geen jaloezie, geen kwaadheid en berust volledig in zijn lot wanneer Alma voor Gustav kiest. Hij lijkt simpelweg niet in staat om tot actie over te gaan, daarvoor leeft hij immers te veel in zijn verbeelding. Bovendien heeft August zelf een mateloze bewondering voor Gustav en begrijpt hij Alma's keuze maar al te goed. Natuurlijk valt zij voor de gepassioneerde, wilde, ekstreme artiestenpersoonlijkheid van de kunstschilder. Schilders zijn aantrekkelijker voor vrouwen dan schrijvers, zij leven immers de mite van de bohémien, van de absolute vrijheid,

Fnac Leuven

Vital Decosterstraat 7 & Bondgenotenlaan 32
3000 Leuven
Tel: 016/75 12 11

www.fnac.be

Let's dance

Te Franse choreograaf Jérôme Bel is in het land en dat is altijd een beetje feest. Ook voor hem: "Mijn voorstellingen worden uitzonderlijk goed begrepen in België en Nederland." Wij stelden niettemin nog een paar vragen.

Ooit was Jérôme Bel een relatief onbekend danser. Tot hij enkele jaren geleden de zin van al dat dansen een beetje kwijt was. Hij begon te lijden onder een 'gebrek aan betekenis'. Dansbewegingen op zich betekenen nu eenmaal niets en met die tekortkoming kon hij niet langer leven. Daarop trok Bel zich terug uit de danswereld om Franse filosofen te gaan lezen. Twee jaar later kwam hij terug, en werd prompt gebombardeerd tot *wonderboy* van de Franse dans.

Elke voorstelling die hij sindsdien maakte, bevestigt het *sérieux* van zijn intellectuele onderneming: conceptuele performances waarin de meest ongewone gebeurtenissen elkaar in hoog tempo opvolgen. In *Le dernier spectacle* gaf Bel zich uit voor André Agassi en werd er live getennist op het podium. In *Shirtology* werd een eindeloos aantal met logo's en slogans bedrukte T-shirts na elkaar uitgetrokken.

Gedanst wordt er slechts met mondjesmaat in Bel's performances en internationaal maakt hij daarom niet altijd een even goede beurt. Konservatief ingestelde toeschouwers voelen zich bedot. "Is dit nog wel dans?" moet zowat de meest gehoorde vraag zijn na een avondje Bel.

Verrassend genoeg treft de argeloze kijker daarmee de kern van de zaak. De vraag, "Wat is dans?" is immers een primaire bekommernis van een nieuwe generatie choreografen. Daarom maken ze voorstellingen die expliciet de grenzen van het eigen medium opzoeken. Moet het werk van iemand als Bel dan eigenlijk nog als dans beschouwd worden?

"Nee, ik denk van niet," antwoordt Jérôme Bel. "Dans is mijn achtergrond en ik heb er veel mee gewerkt. Maar ik ben er niet aan gehecht. Teater, opera en klassiek ballet zijn voor mij even goed toekomstmogelijkheden." Zelf omschrijven Bel en zijn generatiegenoten hun werk graag als 'metateater', teater dat over teater gaat. Een dergelijke aanpak klinkt erg *highbrow*. Toch zet conceptu-

alist Bel temidden van zoveel theoretische ambities voorstellingen neer die verrassend fris en zelfs ronduit hilarisch zijn. Er wordt heel wat afgelachen tijdens een Bel-voorstelling. Vraag is of dat ook mag? "Soms vind ik dat het publiek zich een beetje te veel amuseert, maar hoe kan ik ze dat verwijten?" luidt het antwoord van Bel. "Liever dat, dan dat ze er niets van begrijpen en zich te pletter vervelen." Je mag er dus gewoon van genieten, zonder al te veel kopzorgen.

Wie echter op zoek is naar een avondje oogstrelend genot, komt bedrogen uit. Bel heeft namelijk lak aan alle esthetische categorieën. "Schoonheid," vindt hij, "is je reinste

(foto archief)

kulturele oplichterij. Ik haat dit concept." Bovendien, zo voegt hij nog toe, "is het een louter ideologische, kulturele en historische constructie."

En misschien vindt hij ook bewegen voorbijgestreefd. In Bel's dansvoorstellingen wordt immers opvallend veel stilgestaan. Hij legt uit waarom: "Onbeweeglijkheid is enorm interessant wegens de onmogelijkheid ervan. Onherleidbaar aan dans is datgene wat telkens ontsnapt aan de roerloosheid. Het bewegen dat weigert tot stilstand te komen,

kan je beschouwen als de nulgraad van dans. En telkens ik een dergelijke beweging zie, wordt ik daar enorm door aangegrepen."

Niettemin lijkt daarmee geen oplossing te zijn gevonden voor het probleem dat bewegingen veelal betekenisloos zijn. "Je hebt helemaal gelijk. Ik heb geen enkele oplossing gevonden voor mijn onmogelijkheid om dans te maken. Ik heb daarom besloten om in een meer teatrale richting te werken, een manier van werken die daadwerkelijk dicht bij de realiteit staat."

Een radicale koerswijziging werd het niet. Het uiterst teatrale *The show must go on* was nog steeds erg conceptueel en verdeelde het publiek opnieuw in twee kampen. 'Een nieuw en revolutionair paradigma', kirren de fans. De anderen spreken over artistieke afzetterij.

Niettemin weet Bel altijd weer momenten te creëren die rechtstreeks het kollektief teatergeheugen inrollen, zoals het partijtje tennis in *Le dernier spectacle*. Wij

toeschouwer aanvankelijk verwacht. Bel komt zelf namelijk op geen enkele manier in de voorstelling voor; verwijzen doet de titel alleen naar de auteur van het werk. 'Auteurschap' is dan ook een van de centrale thema's van Bels oeuvre. Verder is de vertoning statisch, in gedachten verzonken: er wordt geschreven op muren en lichamen, er wordt weerom nauwelijks gedanst. Niet toevallig is *Jérôme Bel* een van de voorstellingen die een synoniem werd voor 'anti-dans'.

Van een heel andere orde is *The show must go on*, een voorstelling uit 2001. Het niet zelden monotone Bel-universum wordt hier tot leven gebracht door een eklektische reeks popsongs: *West Side Story* figureert naast George Michael, The Beatles rijmen op *easy-listening*, techno wordt gekombineerd met *An der schönen blauen Donau*. Die opwekkende soundtrack voorziet de gebeurtenissen op scene letterlijk van tekst en uitleg. Als *Let the sunshine in* weerklinkt, floepen de teaterspots aan; de jongeren op de scène beginnen te dansen wanneer Bowies *Let's dance* inzet.

Choreograaf Bel laat die speelse sound-track aanrukken om de ultieme kijkervaring op te leveren. Samen met de toeschouwer wil hij op zoek naar de zuivere kijkakt in het spel van kijken en bekeken worden. Bijvoorbeeld in het kijken naar dansende mensen. Maar hoe hard je ook kijkt, veel is er niet te zien aan het fufje op het podium. Zelfs nadat de volledige stapel platen de revue gepasseerd is, blijft de toeschouwer in het ongewisse over de preciese bedoelingen van *The show must go on*. In de gelijknamige hit vraagt Freddie Mercury zich af: "Does anybody know what we are looking for?" De trouwe Bel-kijker vraagt zich echter vooral dit af:

weet Jérôme Bel zelf nog waar hij naar op zoek is?

Raf Geenens

"Jérôme Bel" van Jérôme Bel speelt op dinsdag 23 en woensdag 24 april in de Labozaal van het Stuk. "The show must go on" speelt op donderdag 25 en vrijdag 26 april in de Soetezaal van het Stuk. Telkens om 20u30. Info & tickets: 016/32.03.20.

HET PALEIS BRENGT AZEN

Othello's kopulerende konijnen

Wie de raadsels van de jaloezie wil ontsluiëren, heeft nu een beter alternatief dan kijken naar *Temptation Island*. Dimitri Leue heeft namelijk de Shakespeare-klassieker *Othello* bewerkt tot een dynamische voorstelling waarin alles draait rond machtswellust en jaloezie.

Leue is met *Azen* niet aan zijn proefstuk toe. Hij schreef al teksten voor *Nonkel Eddy* en *Zarah, of de vogels komen terug uit het zuiden*. Dat Leue graag met woorden speelt, wisten we al langer en in deze tekst laat hij zich dan ook volledig gaan.

In zijn bewerking heeft Leue ervoor gekozen om elk personage een eigen taaltje te laten spreken. Zo spreekt Desdemona in zinnen van drie woorden en heeft Othello een woordenschat die doordrongen is van de neologismen. Jago spreekt in rijmende verzen. Het is een beetje wennen bij het begin van de voorstelling, maar het levert wel grappige konversaties op. Er zitten veel

dubbele bodems in de dialogen. Alles is voor verschillende interpretaties vatbaar en dat merk je zelfs al in de titel van het stuk.

De cast die voor deze voorstelling samengebracht is, oogt indrukwekkend. Lucas Van Den Eynde, intussen een gevestigde waarde, speelt met glans de rol van Othello. Aan zijn zijde schittert An Miller in al haar eenvoud als Desdemona. Leue heeft zichzelf het personage van Jago toegeëigend en zijn vrouw Emilia wordt gespeeld door vaste akteerpartner Tine Reymer. Koen De Graeve speelt Cassio. Een aantal muzikanten, onder wie Stoffel Verlact, omkaderen de voorstelling. En, *last but not least*, zijn er nog de kopulerende konijnen die een symbolische plaats innemen in het stuk.

Alles speelt zich af in een decor dat alleen bestaat uit bewegende panelen. De kostuums van de hand van An D'Huys verdienen een extra vermelding. De acteurs gaan gekleed in gewaden die een mengeling zijn van authentieke elementen uit de riddercultuur en details uit de *punklook*. Ze

dragen bij tot het tijdloze en universele karakter van het stuk.

Het verhaal van het stuk is overbekend. Jago aast op Desdemona en doet Othello daarom geloven dat Desdemona hem bedrogen heeft met Cassio. De Jago die Leue neerzet, is als het ware de verpersoonlijking van het kwaad. Volgens Emilia is hij konstant op zoek naar het falen en de gebreken van iedereen. Hij bespioneert mensen, luistert gesprekken af en manipuleert situaties. Om zijn doel uiteindelijk te bereiken kijkt hij niet op een paar doden meer of minder. Door het feit dat Jago zich in zijn interventies altijd rechtstreeks tot het publiek richt, krijgen de toeschouwers een gevoel van medeplichtigheid. Je weet wat er gaat gebeuren en toch is het onafwendbaar. Een van de openingslijnen van Jago is niet voor niets: "De vreugde die je ziet, is mijn leedvermaak van morgen."

De voorstelling probeert de negatieve kanten van de liefde op de voorgrond te brengen. We krijgen het beeld van de slechte

relatie tussen Emilia en Jago. Verder is er natuurlijk de allesoverheersende jaloezie. De mens is altijd jaloers op het geluk van anderen. Volgens Leue schept deze voorstelling "een beeld van hoe het niet zo mogen zijn, maar van hoe het wel is". Het is dus niet meteen een opbeurende voorstelling, maar de spitsvondige dialogen maken veel goed. Zelfs bij de meest tragische scenes word je bijna tot een (glim)lach gedwongen.

Leue heeft zich wel niet volledig aan de oorspronkelijke plot van Othello gehouden en daarom wringt het einde van de voorstelling een beetje. De toeschouwer blijft met een wrang gevoel achter: het gevoel dat dit einde niet het einde zou mogen zijn.

Ellen Maerevoet

De voorstelling vindt plaats op 28 april in de Schouwburg van Leuven, Bondgenotenlaan 21. Tickets zijn 7,2 euro voor studenten, 9 euro voor anderen. Tel. 016/22.21.13.

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 28
 Nummer 22
 22 april 2002

Ver. uitg.: Tjil Vereenoghe
 Hoofredakteur: Thomas Leys
 Redaktiesekretaris: Tjil Vereenoghe

Redaktie: Kris Malefason, Matthieu Van Steenkiste

Doka: Steven Van Den Eede
 Medewerkers: David Adriaen, Katia Aerts, Katayoun Alidadi, Peter Bulckens, Lisa Coppin, Laurens De Koster, Bart Depestel, Kristof D'Exelle, Bert D'Heere, Heleen Dom, Raf Geenens, Ellen Maerevoet, Bram Thuysbaert, Maarten Van Craen

Dtp: Katia Aerts, Peter Bulckens, Kris Malefason, Tjil Vereenoghe
 Eindredaktie: Thomas Leys, Kris Malefason, Tjil Vereenoghe

Veto spelt volgens de spelling Geerts. Over het hoe en waarom hiervan kun je steeds meer informatie vinden op onze website onder het kopje 'over Veto'.

Internet-Veto: <http://www.veto.be>
 e-mail: veto@veto.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempenland (Herentals)

Opplage: 9000 eksemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
 Studenten: € 6,50; niet-studenten: € 9; buitenland: €18; steun vanaf € 25; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
 iedere vrijdagnamiddag om 16.00 u

Loko-Kringraad biedt aan

In een heleboel organen van de universiteit wordt over onderwijs nagedacht en aan beleid gedaan. Studenten hebben daar sinds jaar en dag een stem in het kapittel. Op centraal nivo worden de onderwijsvertegenwoordigers gemandateerd vanuit Kringraad. Dit is de raad van de Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie (Loko) die zich specifiek met onderwijsmaterie bezighoudt. Voor het academiejaar 2002-2003 zal Kringraad volgende mandaten invullen:

In de **Akademische Raad (AR)** zijn er vier mandaten vakant. De AR is het hoogste beslissingsorgaan voor alles wat onderwijs en onderzoek betreft. Hij komt één maal per maand samen, op een maandag, vanaf 16u.

In de **Onderwijsraad (OWR)** zijn er eveneens 4 mandaten vakant. De OWR adviseert de AR over belangrijke onderwijsdossiers die de hele universiteit raken, bijvoorbeeld over het examenreglement. De OWR vergadert één maal per maand, op een donderdag, van 16u tot 18u30.

De **Stuurgroep Bachelor-Master (StBaMa)** bereidt de implementatie van de nieuwe bachelor-master structuur aan deze universiteit voor. Wij zijn daar vertegenwoordigd door drie medestudenten, één uit elke groep. De Stuurgroep vergadert één maal per maand, op een donderdag, van 16u tot 18u30. De activiteiten van de Stuurgroep worden voorbereid en opgevolgd door een bureau, waar een van de drie deel van uitmaakt.

In het kader van de academische lerarenopleiding zijn er vier zitjes. Eén student behartigt onze belangen in het **Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren**, een beetje de fakulteitsraad van deze opleidingen. Drie studenten spreken mee in het **Centrum voor Academische Lerarenopleiding**, een beetje de POC van de lerarenopleiding.

De **voorzitter** zit het bureau en de Algemene Vergadering van Kringraad voor. Als zodanig is de voorzitter ook belast met de coördinatie van de activiteiten van Kringraad.

Een **stafmedewerker** ondersteunt op administratief en inhoudelijk vlak Kringraad. Het is de enige bezoldigde functie, en dit voor twintig uur per week.

Kringraad vertegenwoordigt de Leuvense studenten in de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), de officiële studenten-koepel van Vlaanderen. Kringraad zoekt voor dit werk twee **VVS-vertegenwoordigers**.

Intern, aan de KU Leuven, behartigen we onze belangen in het BIR, het Buro Internationale Relaties. Kringraad telt idealiter vier **Internationaal vertegenwoordigers** in het BIR. Daarbij komt één **IRO-mandaat** in de Interfakultaire Raad voor Ontwikkelingsamenwerking.

Bijzonder belangrijk op infrastruktureel vlak is de computerondersteuning en de internetfaciliteiten zoals Kotnet. Daarvoor doen we beroep op twee **ICTS-vertegenwoordigers**.

Tot slot is er de **kringenkoördinator**. Die houdt zich bezig met praktische coördinatie tussen kringen. We hebben het dan bijvoorbeeld over het fakbaroverleg, Sabamperikelen en dergelijke meer.

Geïnteresseerden in deze mandaten nemen best contact op met de voorzitter van Loko-Kringraad, Bernard Boone:

bernard.boone@student.kuleuven.ac.be

In de maand mei zal de Algemene Vergadering de verkiezingen houden voor bovenstaande mandaten:

8 mei: AR, ICT, OWR, Vrijgestelde.

17 mei: BaMa, voorzitter, Kriko, internationaal, VVS, CAL/AVL.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1					■					
2				■		■				
3		■						■		
4					■					
5	■								■	
6	■		■		■		■		■	
7	■									■
8					■					
9		■							■	
10					■	■				
11					■					

Horizontaal: 1. Kaartspel met 78 kaarten - Stop het bloeden. -- 2. Oorlogsgod - Waals politicus. -- 3. Uitroep van afkeer - Dier uit een lage categorie - Muzieknoot. -- 4. Lichaamsdeel - Plant van de bittere smart. -- 5. Etenstas. -- 6. Dwarshout - Dreumes. -- 7. Verhouding. -- 8. Gemalin van Jason - Arabische stad. -- 9. Reeds - Bijbelse plaats - Bijwoord. -- 10. Majesteit - Kleur. -- 11. Deel van een huis - Meisjesnaam.

Vertikaal: 1. Onschendbaar - Sportterm. -- 2. Brandewijn - Profeet. -- 3. Muzieknoot - Oud-Noorse hofdichter - Zonnegod. -- 4. Zoogdieren - Belgische stad. -- 5. Loofboom. -- 6. Muzieknoot - Eerste persoon. -- 7. Ekstreem politieke stroming. -- 8. Eenheid van magnetische inductie - Vogel. -- 9. Lengtemaat - Amerikaanse bunzing - Karaat. -- 10. Vreemde munt - Maal. -- 11. Roofdier - Verpakkingsgewicht.

Peter Mangelschots

Organiseer je een evenement?

Plaats het dan GRATIS in de database

AGENDA K.U. LEUVEN

<http://agenda.kuleuven.be>

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN,
HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG
HEEFT!!!

Nu in een leuke en nieuwe winkel

Yzerenmolenstraat 10-12
3001 Heverlee

016/26.09.21
 Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
 Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

Veto kiest hoofredakteur en redaktiesekretaris

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) zoekt ter ondersteuning van de werking van het studentenweekblad Veto voor het volgende academiejaar een hoofredakteur en een redaktiesekretaris.

De hoofredakteur is een vrijwilliger waarvan wordt verwacht dat zij/hij instaat voor de inhoudelijke werking en coördinatie van het blad. Haar/zijn taak bestaat voornamelijk uit het opvolgen van de aktualiteit, het uitstippelen van een doordacht beleid op het werkings-terrein en het begeleiden van de redactie en de medewerkers.

De redaktiesekretaris is een halftijdse kracht (19,5 uur per week) met een bediendenkontraat van bepaalde duur, dat afloopt op 31 juli 2003. Nochtans is een voltijds engagement vereist. Haar/zijn taak bestaat erin te zorgen voor de praktische en inhoudelijke ondersteuning en coördinatie van de werking van het blad.

De Veto-hoofredakteur en redaktiesekretaris worden verkozen op de Open Algemene Vergadering van Loko op vrijdag 3 mei, die plaatsvindt om 19u in het Maria Theresiacollege, volgens de procedure die geldt voor de verkiezingen van burofuncties op de raden. De redaktievergadering brengt op 2 mei ook advies uit over de kandidaturen.

Schriftelijke sollicitaties met CV moeten ten laatste op donderdag 2 mei om 14 uur binnengebracht worden bij Tjil Vereenoghe op het redaktiesekretariaat van Veto, 's-Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Informeren kan via bovenstaand adres, telefoon (016/22.44.38) of mail (veto@veto.be).

GREENPEACE

www.greenpeace.be

(advertentie)

BERICHTEN

Sociale Raad verkiest

Sociale Raad (Sora), de geleding van Loko die zich bezighoudt met de sociale materies van onze universiteit en daarbuiten, verkiest op vrijdag 29 april 2002 haar mede-beheerders voor volgend academiejaar. Mede-beheerders zijn studenten die uit naam van alle Leuvense studenten in een bestuursvergadering mogen zitten. Natuurlijk staan ze er niet alleen voor. De Algemene Vergadering van Sora, bestaande uit vertegenwoordigers van de fakulteitskringen en andere geïnteresseerde studenten, geeft doorgaans voldoende argumenten en visies om het op de AV bepaalde standpunt te kunnen verdedigen. De voorzitter en vrijgestelden van Sora zorgen voor bijkomende ondersteuning. Sora (her)verkiest volgende mede-beheersfuncties:

5 leden voor de Raad van Bestuur van **Acco** ;

3 leden voor de Stuurgroep **Alma** waarvan 2 leden ook in de Raad van Beheer van **Leuca** zitten ;

2 leden voor de Raad van Beheer van **Velo** ;
5 leden voor de Raad van **Studentenvoorzieningen** (huisvestingsdienst, residentiebeheer, sociale diensten, medische diensten.) ;

Heb jij interesse om je medestudenten te vertegenwoordigen in een van deze raden, kom dan gewoon af naar de volgende Algemene Vergadering op vrijdag 26 april om 19u in de lokalen van Sora, 's-Meiersstraat 5 in Leuven, en stel je kandidaat.

Voor meer informatie kan je terecht op de website van Sora: www.sora.student.kuleuven.ac.be of kan je langskomen bij Sora, 's-Meiersstraat 5. Tel.: 016/22.95.41.

E-mail: sora@sora.student.kuleuven.ac.be

Loko-Sportraad zoekt vers bloed

Sportraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), stelt voor het academiejaar 2002-2003 vakatures open voor één voorzitter, één ondervoorzitter en twee halftijds betaalde

vrijgestelden. Kandidaturen moeten ten laatste vóór vrijdag 26 april 2002 schriftelijk ingediend worden bij de kiescommissie van Loko-Sportraad, Tervuursevest 101, 3001

016/32.91.33 of via sportraad@flok.kuleuven.ac.be.

Lesgeven in Uzbekistan

ven, liggen aan uw voeten.

Tijdens de maand juli zet Lena Volkova, een Uzbeekse lerares Engels, een *summer school* op in Tashkent, de hoofdstad van Uzbekistan. Kinderen tussen zeven en twintig krijgen er de kans om op een creatieve manier Engels te leren. Wij zijn nog op zoek naar mensen met het hart op de tong om er een handje toe te steken als leraar of lerares Engels.

Doet deze lok naar avontuur je hart sneller slaan? Blijf niet bij de pakken zitten en kom eens een kijkje nemen op de infovergadering op woensdag 24 april. We verwachten je omstreeks half negen in de vergaderzaal in de 's-Meiersstraat 5. Voor meer info kan je ook altijd mailen naar elssilvrants@hotmail.com.

Laatste oproep The Bet

Dit een oproep aan wie niet kan of wil zwemmen. The Bet is een ekologisch geïnspireerde weddenschap van de Vlaamse studenten met Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling Olivier Deleuze (Ecolo). Zij houdt in dat de studenten in de periode waarin zij deelnemen acht procent CO2 besparen, dus minder uitstoten, door bewust om te gaan met energie en grondstoffen. De weddenschap loopt eind april af en men is nog op zoek naar een honderdvijftigtal studenten die rationeel energie gebruiken in plaats van te verbruiken.

Heb je ietwat interesse in het voortbestaan van onze aarde zoals je ze kent, surf dan naar www.thebet.be en schrijf je daar in als deelnemer voor de twee weken die ons nog resten. Je oermoeder zal je er dankbaar voor zijn.

FOKKE & SUKKE HOEVEN DAAR GEEN REGLEMENTEN VOOR OP NA TE SLAAN

WAT HET GEVOLG IS VAN
HET ONTBREKEN VAN EEN
STUDENTENRAAD?

www.foksuk.nl

Heverlee. Kandidaat-voorzitters en kandidaat-ondervoorzitters moeten een motivatiebrief voorleggen bij hun kandidatuurstelling. Kandidaat-vrijgestelden dienen bij hun kandidatuurstelling een motivatiebrief en curriculum vitae voor te leggen. De Algemene Vergadering waarop de verkiezingen zullen plaatsvinden, wordt gehouden op maandag 29 april om 19u.

Meer info kan je bekomen op het telefoonnummer.

Centraal-Azië is ongetwijfeld een van de mooiste vergeten plekjes op deze wereldbol. Neem even de proef op de som. Afghanistan weet u ongetwijfeld liggen, maar welke *stannen* bevinden zich griezelig dicht in de buurt?

De verlaten steppes van Kazachstan, de duizelingwekkende zijderoutesteden van Uzbekistan en adembenemende meren van Kirgyzstan. Deze, en nog meer superlatie-

AGENDA & AD VALVAS

MAANDAG 22 APRIL

13.00 u **OPENDEURDAG** Grote kleine Expositie + Opendeur en -tuin, in Villa Skwattus Dei, Schapenstraat 29, org. Sociaal Centrum.

19.30 u **LEZING** De Arabieren en wij (Lucas Catherine en Jeanneke van de Ven El), in Elker-ik.

DINSDAG 23 APRIL

09.00 u **BOEKENVERKOOP** Boekenverkoop Universiteitsbibliotheek, in Universiteitshal.

13.00 u **LITERATUUR UUR KULTUUR**: Johan Van Cauwenberghe spreekt met boekenverzamelaars, muzikaal opgeluisterd door het duo Traces, in Universiteitshal, org. Cultuurkoördinatie KU Leuven.

16.00 u **BOEKENVERKOOP** Llibre23, in Openbare Bibliotheek Tweebronnen.

20.00 u **LITERATUUR** Toscane: la dolce vita, Patrick Lateur brengt een literaire ontdekkingsreis, in Openbare bibliotheek Tweebronnen.

20.00 u **DEBAT** Drugdebat met Magda Aelvoet, in De Valk aula Zeger van Hee, org. Jong Agalev van de Leuvense studenten (Jade).

20.00 u **TEATER** '4 zusters' door De Tijd. Met Antje De Boeck, Mieke De Groot, Els Dottermans en Chris Tijs, in Schouwburg, toeg. 11, org. Cultuurcentrum Leuven

20.30 u **KONSERT** Lentekonserten KU Leuven.

Tel. 016/23.47.11, in Sint-Jan-de-Doperskerk, Groot Begijnhof, toeg. 6, org. Leuvens Universitair Koor.

20.30 u **DANS** Jérôme Bel brengt 'Jérôme Bel', in Stuk, toeg. 10/8.5/7/5.5, org. Stuk

WOENSDAG 24 APRIL

20.30 u **DANS** Jérôme Bel brengt 'Jérôme Bel', in Stuk, toeg. 10/8.5/7/5.5, org. Stuk (016/23.67.73).

DONDERDAG 25 APRIL

20.00 u **DEBAT** Aharon Malinsky: Een andere kijk op het Israëliësch-Palestijns konflikt, in Nieuwe Valk 01.01, org. KVHV, .

20.30 u **DANS** Jérôme Bel brengt 'The show must go on', in Stuk, toeg. 10/8.5/7/5.5, org. Stuk (016.23.67.73).

VRIJDAG 26 APRIL

20.30 u **DANS** Jérôme Bel brengt 'The show must go on', in Stuk, toeg. 10/8.5/7/5.5, org. Stuk (016.23.67.73).

ZATERDAG 27 APRIL

20.00 u **KONSERT** 'From the Americas' - Wereldkreatie van Steve Reich. Gebracht door het Vlaams Radio Koor, in Kapel Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, toeg. 10/9/8, org. Cultuurcentrum Leuven

20.15 u **KONSERT** Lenteconcerten KU Leuven: de Russische klankkleur, in PDS, toeg. 6, org. Leuvens Alumni Orkest.

ZONDAG 28 APRIL

15.00 u **TEATER** Zondagmatinees: Azen. Muziektheater met Dimitri Leue, in Schouwburg, toeg. 9, org. Cultuurcentrum Leuven

Alfa

• 23/04 om 20.00 u: Lezing Jaap Schelvis, in MSI 00.14. • 25/04 om 20.00 u: Film, in MSI 00.14.

Economika

• 22/04 Kiesweek. • 24/04 Kiesfuif, in MusiCafé.

Katechetika

• 24/04 om 19.30 u: Vrij podium, in MTC Kleine Aula.

Letteren

• 24/04 om 22.00 u: Letteren-fuif, in Albatros.

Medica

• 23/04 om 22.00 u: Barteamavond: The

Mission, in Doc's Bar. • 24/04 om 20.00 u: De toestand in het Midden-Oosten vanuit Palestijns perspectief, in Doc's Bar. • 24/04 om 22.30 u: The Mission-fuif, in Blauwe Kater. • 25/04 om 22.00 u: Verkiezingsshow met gratis vaten, in Doc's Bar.

Pedagogische Kring

• 23/04 om 22.00 u: Woeps-fuif, in MusiCafé. • 24/04 om 20.00 u: Proffenavond, in L'Affaire.

Psychologische Kring

• 24/04 Duvel-night, in Pavlov.

VTK

• 24/04 Travestietenavond, in 't Elixir. • 25/04 Kl@h: Goose (winnaar Humo's Rockrally 2002), in Blauwe Kater. • 28/04 Begin verkiezingsweek.

Hoe overleef je zonder geld in Leuven?

Vorige week gingen de nieuwe prijsstijgingen in Alma van kracht. Het leven van de modale student wordt dus weer een beetje duurder. Maar hoeft het eigenlijk wel zo duur? Zou een student in Leuven niet kunnen overleven zonder een rotte eurocent uit te geven? Veto nam de proef op de som.

Een volledige week op zoek gaan naar gratis eten en drank en daarna nog voldoende in leven zijn om er nog een artikel over te kunnen schrijven, dat was de uitdaging. En jawel, zonder dat de weegschaal enige noemenswaardige schommeling vertoonde, werd de week rondgemaakt. Als je het zelf ook eens wil uitproberen, kunnen volgende tips je wellicht al flink op weg helpen. Met dit staaltje onvervalste onderzoeksjournalistiek levert Veto dus alweer een belangrijke bijdrage aan de democratisering van het onderwijs.

THUIS

Voor pendelstudenten ligt de situatie natuurlijk iets eenvoudiger dan voor kotstudenten. Wie nog thuis woont, neemt gewoon iedere dag een lunchpakket mee naar Leuven. Boterhammetjes met sjoko zijn lekker en gezond en je hoeft je geen zorgen te maken om je portemonnee. Maar ook wie op kot zit, kan het nodige voedsel meenemen van thuis. Neem eens wat minder kleren mee naar Leuven; de vrijgekomen plaats in je rugzak kan dan opgevuld worden door allerhande diepvriesmaaltijden, grote hoeveelheden spaghetti'saus en konservenblikjes.

RESTAURANTS

Neem een voorgerecht en vertrek dan tijdens je hoofdschotel. Je jas aantrekken kan verdacht overkomen; zorg er dus voor dat je geen jas bijhebt. Laat bij je vertrek wat nutteloze papieren op tafel liggen, dan denkt men dat je alleen maar een pakje sigaretten gaat halen. Doorzoek 's morgens ook eens de vuilnisbakken van de restaurants in de Muntstraat. Daar valt meestal nog wel iets lekkers te rapen. Je kunt ook eens een bezoekje aan de Volkkeuken overwegen. Iedere woensdagavond bereiden de krakers van Villa Skwattus Dei een gezonde, vegetarische maaltijd, waarvoor een vrije bijdrage wordt gevraagd.

ALMA

De Alma's zijn wellicht de plaatsen in Leuven waar je het gemakkelijkst gratis eten kunt skoren. Neem gewoon een vuile lasagnaschotel van de band en schep deze vol met frieten. Eens lief kijken naar de buf-fedame en zeggen dat je zó weinig groenten had, lukt ook nog wel. Gewoon de overschotjes van andere Almabezoekers opeten, is natuurlijk ook een mogelijkheid. Een onderzoek heeft uitgewezen dat iedere verkochte Almamaaltijd zo'n driehonderd gram afval oplevert. Aangezien deze faktor meespeelt in de benarde financiële situatie van Alma, bewijs je hen hiermee ook nog een leuke dienst.

Het Almarestaurant in het Pauscollege opent nog meer perspectieven. In de huurprijs van de koten in deze residentie is een dagelijkse maaltijd in de plaatselijke Alma inbegrepen. Studenten die er op kot zitten, krijgen bonnetjes, goed voor telkens een maaltijd op een bepaalde dag. Zoek eens uit of je toevallig mensen kent die in het Pauscollege zitten. Niemand gaat immers iedere avond in de Alma eten, en wellicht kun je op deze manier wel enkele

Almabonnetjes versieren. Naar het schijnt kun je in de gangen van het Pauscollege ook geregeld dergelijke bonnetjes op de vloer aantreffen.

WARENHUIZEN

In de vuilnisbakken van grootwarenhuizen tref je vaak etenswaren aan die pas de volgende dag vervallen. Aangezien deze meestal nog verpakt zijn, kun je ook hiermee je buikje vullen. In diezelfde warenhuizen kan je tijdens het winkelen ook al iets eten; als je de verpakking wat wegmoffelt, moet je dat niet betalen. Kijk ook uit naar kortingsbonnen en andere promotie-acties zonder aankoopverplichting. Vorige week lagen er bijvoorbeeld gratis croissants te wachten op de eerste honderd bezoekers van een nieuw Leuven's filiaal van een grote warenhuisketen.

RECEPTIES

In Leuven zijn er iedere dag wellicht tientallen recepties. Ook als je niet uitgenodigd bent, is het meestal geen probleem om er binnen te geraken. Aangezien het onmogelijk is om alle recepties aan te doen, is het best om op voorhand te selekteren. Habitues kunnen je wellicht vertellen waar en wanneer de beste recepties plaatsvinden. Een goed vertrekpunt is de elektronische agenda van de KU Leuven (op internet: <http://agenda.kuleuven.be>). Daarop vind je bijvoorbeeld de meeste doctoraatsverdedigingen, die altijd gevolgd worden door een receptie.

Als je naar zo'n receptie gaat, kan het natuurlijk gebeuren dat je er helemaal niemand kent. Dan zijn er twee opties. Ofwel ga je onopvallend in een hoekje staan,

genieten van gratis *chicken dips* en taart. Toegegeven, deze mogelijkheid kan je slechts enkele weken per jaar benutten. Reden te meer echter om er dan eens goed van te profiteren.

FAKBARS

Dat er in fakbars menig gratis vat wordt aangesloten, is een bekend gegeven. Vaak is het dan echter drummen om een pintje te bemachtigen en is het vat na een kwartiertje al op. Daarom is het misschien beter om eens de andere kant van de toog op te zoeken. Aangezien fakbars worden uitgebaat door studenten, kunnen ze meestal wel wat extra vrijwilligers gebruiken. Wie tapt of muziek draait in een fakbar, mag meestal de hele avond gratis drinken. Spreek dus eens de verantwoordelijken van je fakbar aan; het is bovendien nog goed voor je sociale leven ook.

UITGAAN

Een kafee mag je over het algemeen wel binnen zonder te betalen. Als je echter eens naar een fuif wilt gaan, wordt het wat moeilijker. Soms kun je wel vrijkaarten te pakken krijgen voor een of andere fuif. Zo geeft Studio Brussel wel eens gratis tickets weg voor de 'Fataal'-fuiven in MusiCafé. Eens binnengeraakt op de fuif, moet je natuurlijk ook proberen om aan drank te geraken. Hier speelt jammer genoeg nog steeds de ongelijkheid tussen de geslachten. Als jongen een meisje versieren is geen optie, aangezien het traditionele rollenpatroon verwacht dat de jongen het meisje trakteert. Tenzij vrienden begrip kunnen opbrengen voor je situatie, zul je je waarschijnlijk tevreden moeten stellen met de halve pinten die hier en daar blijven staan.

SIGARETTEN

Stoppen met roken is zowat de enige mogelijkheid. Nu en dan biedt iemand je wel een sigaret aan, maar vaak moet je je dan wel tevreden stellen met bijvoorbeeld een Barclay Menthol of een Marlboro Light. Laat op de avond vind je in kafees ook wel eens een pakje met nog enkele sigaretten, maar voor een verstokt roker is het zo goed als onmogelijk te blijven roken zonder af en toe je eigen pakje te kopen. Een voorraadje nikotinepleisters komt in de beginfase dan ook goed van pas.

SJEKE DINERS

En dan heb je natuurlijk nog de voordelen voor mensen die actief zijn bij Veto of bij de studentenbeweging in het algemeen. Niet alleen word je geïnviteerd voor zowat iedere receptie en perskonferentie in Leuven en omstreken, af en toe valt er ook een uitnodiging voor een iets kopieuzere maaltijd in de bus. Zo hadden we vorige week de eer om met de Europese rectoren van de Coimbragroep te gaan dineren in het Arenbergkasteel, een formeel etentje verzorgd door de Salons Georges. De met rode biet gemarineerde zalm was origineel, de eend met veenbessensaus was niet te versmaden en ook het nougat-ijs prikkelde onze smaakpapillen. Wie had het nu weer over prijsverhogingen in Alma?

Tijl Vereenoghe

De auteur dankt iedereen die hem heeft gesteund tijdens de voorbije week.

KUL

Thursday, 18 april 2002

Menu

Aperitif

◆

Carpaccio of salmon marinated with beetroot

◆

Clear soup with fine vegetables

◆

Duck in sweet cranberriesauce and sautéed potatoes

◆

Nougat ice-cream with coulis of red fruit

◆

Mocha with sweets

VRIENDEN

Ongetwijfeld heb je vrienden die graag opscheppen met hun kookkunst. Nodig jezelf uit om die onvolprezen tagliatelli met zalm ook eens zelf te proeven. Als je rond etenstijd 'toevallig' bij vrienden langsgaat, is de kans ook groot dat je aan de dis mag aanschuiven. Zorg er wel voor dat je geregeld vermeldt dat je zelf nog niet eens in staat bent om een eitje te koken. Op die manier voorkom je dat je vrienden plots ook bij jou aan de deur staan.

NATUUR

Terug naar de oertijd: de mens als jager-verzamelaar! Een stedelijk centrum als Leuven biedt natuurlijk wat minder mogelijkheden om de natuurlijke jachtinstincten te botvieren, maar hier en daar kun je toch je kans wagen. Zo lopen er sinds enkele weken een aantal lekkere kotkippetjes rond in de tuin van residentie Junior. Vegetariërs kunnen natuurlijk opteren voor een vers scharreleitje. En veganisten kunnen zich dan weer storten op het oud brood voor de kippen. In de omgeving van het 'Sportkot' darteren er ook heel wat lieve konijntjes rond. Met wat hout uit de Heverleese bossen kun je er een gezellige barbecue van maken.

uiteraard met de hapjes binnen handbereik, ofwel ga je je mengen in het publiek. Zorg ervoor dat je op voorhand een paar dingen hebt opgezocht over het onderwerp van het doctoraat; met je weliswaar minimale kennis over het onderwerp kun je ongetwijfeld indruk maken op de andere aanwezigen.

Je kunt natuurlijk ook op goed geluk binnenlopen in de Universiteitshallen (Naamsestraat 22). Bijna dagelijks vinden daar recepties plaats, in de Rectorale Salons (gelijkvloers, gewoon de gang volgen) of in de Jubileumzaal op de eerste verdieping. Ook in het stadhuis vinden met de regelmaat van de klok recepties plaats, vaak voor de meest belachelijke aangelegenheden zoals de uitreiking van de prijs 'Het Bronzen Zakske' of ter gelegenheid van het Europees kampioenschap driebanden voor vrouwen. Openingen van tentoonstellingen, boekvoorstellingen en dergelijke gaan ook vaak gepaard met de nodige hapjes en drankjes.

PRESIDIUMVERKIEZINGEN

De verkiezingskampagnes bij de grotere fakulteitskringen zijn onlosmakelijk verbonden met het uitdelen van grote hoeveelheden voedsel en drank. Zo stak een bevallige studente rechten ons spontaan enkele potjes rijstpudding toe en konden we bij Politika